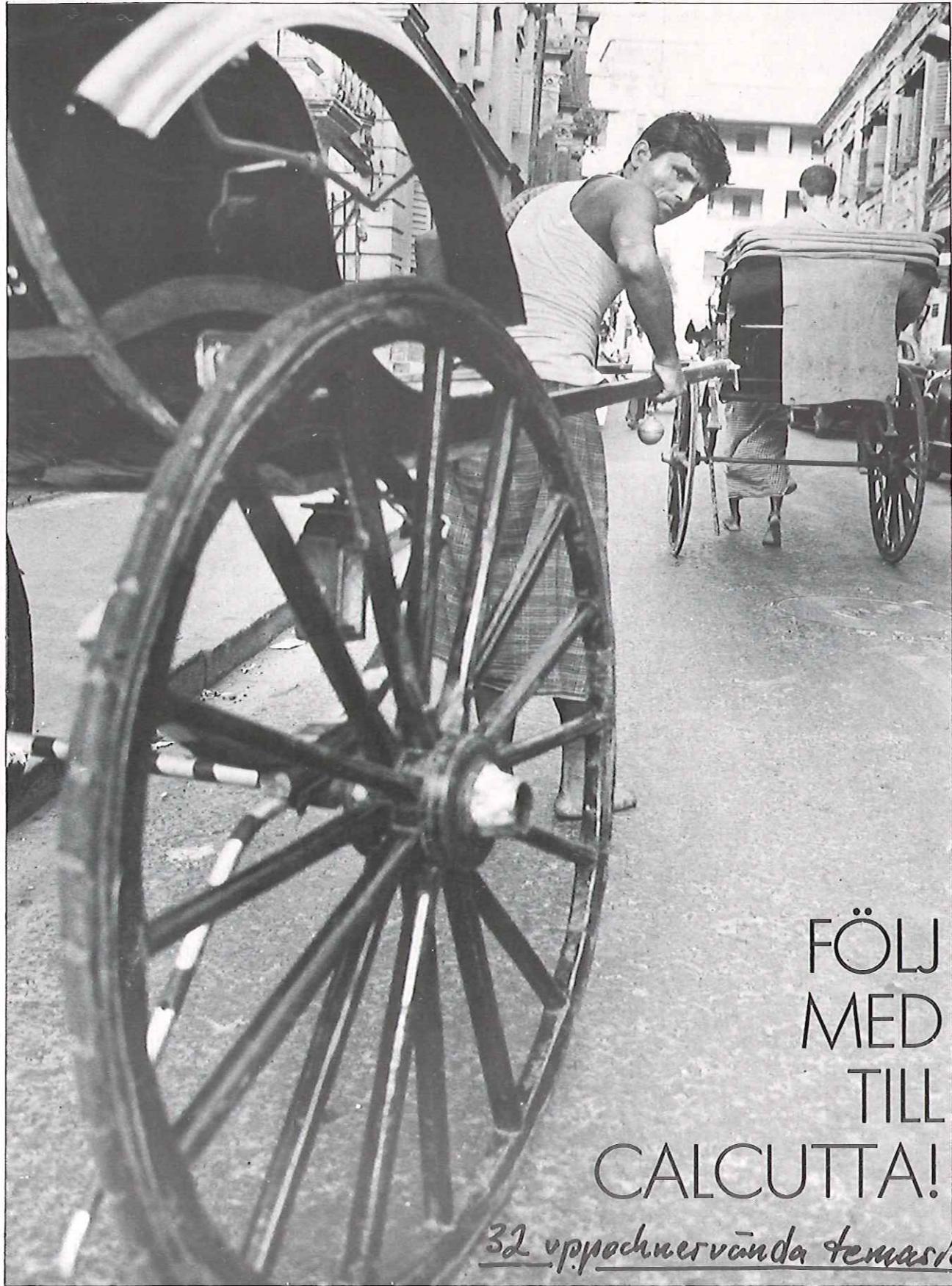

Nr 1 1986 årg 10 15 kr

sydasien

politisk och kulturell tidskrift

FÖLJ
MED
TILL
CALCUTTA!

32 upp och nervända temavarder

•Mer adoptioner •Berg om fattigdomen •Bhagwandröm krossad

Innehåll

Sri Lanka:	
Veddahs förflyttade	
— Yvonne Fagerberg.....	3
Indien	
Demokrati på undantag	
— Ajit Roy.....	8
Visst ökar fattigdomen	
— Lasse Berg.....	14
Adoptioner:	
Första adoptivbarnet	
—	9
Tövader på NIA	
— Thomas Bibin.....	10
Bistånd:	
Senaste biståndsbudgeten	
— Thomas Bibin.....	13
Religion:	
Bhagwan-dröm krossad	
— Ma Prem Pratiti.....	6
Hinduisk världskongress	
— Stig Toft-Madsen.....	12
Recensioner	15
Notiser	16

Baksides-tidningen

Tema Calcutta:

Inledning	2
Stad af palatser	
— Egron Lundgren.....	4
Gråt inte för mig...	
— Jack Preger.....	6
Tunnelbanan	
— Lars Eklund.....	14
Politiken	
— Mohan Ram.....	16
Chandra Bose	
— Jan Myrdal.....	18
Gatans folk	
— William Smith.....	21
Kulturen	
— Gajendra Ghose.....	26
Utländsk student	
— Titti Hedders-Lindahl.....	28
Turistminnen	
— Stig Toft-Madsen.....	29
Sevärdheter	
— William Smith.....	29

sydasien

politisk och kulturell tidskrift
1/86

**SYDASIE
Box 1625
221 01 LUND**

Besöksadress: Råbygatan 5 B (Lars Eklund)
Telefon: 046-13 35 68

Teknisk redaktör: Lars Eklund

Ansvarig utgivare: Thomas Bibin

Tryck: Grafiska Huset 1986

Sättning: Norrdistribution, Arne Risberg

Register: PROGEK, Göteborg

ISSN: 0282-0463

SYDASIE ges ut fyra gånger per år. Redaktionen växlar mellan Stockholm, Göteborg och Skåne.

Redaktion för detta nummer: Lars Eklund, Thomas Bibin, Stig Hansén och Rune Romhed (Göteborg).

Nästa nummer görs i Lund. Artiklar, debattinlägg m m är välkomna.

Manusstopp: 1 april 1986 (Adress: se ovan).

Prenumeration: för privatpersoner kostar 60 kr för fyra nummer (ett år), övriga betalar 75 kr. Vi är tacksamma för stödprenumerationer à 100 kr. Lönsnummerpris 15 kr.

Postgiro: 79 54 96-9 SYDASIE

Kontaktpersoner för Sydasiensommittéerna:

Stockholm:

Gerard Rikken, Ringvägen 9 A
117 26 Stockholm, 08-68 43 71

Göteborg:

Thomas Bibin, Nasslebacka,
450 84 Bullaren, 0525-520 57

Skåne:

Göran Djurfeldt, Kullavägen 3
232 02 Åkarp, 040-46 08 95

Uppsala:

Anders Forsberg, Ledungsvägen 12,
754 40 Uppsala, 018-32 78 27

Danmark:

Stig Toft-Madsen, Strandgade 96,
DK-1401 Köpenhamn K, 01-54 56 11

Sydasiensommittéernas plattform:

Sydasiensommittéerna i Sverige har som mål att sprida information om situationen i Sydasiens och att stödja de krafter som bekämpar imperialismen, det politiska förtrycket och underutvecklingen i området.

Kommittéerna är fristående från politiska partier och grupperingar i Sydasiens och i Sverige.

Vad händer i SYDASIE?

Det har varit en händelserik höst i Sydasiens. I Pakistan upphävde diktatorn Zia ul Haq den 30/12 undantagstillståndet som rått i landet i åtta och ett halvt år. En fortsatt återgång mot civilt styre, hävdar Zia. Oppositionen ifrågasätter dock trovärdigheten i en demokrati på Zias villkor.

I Indien valde folket i Assam den 16/12 fram den yngsta delstatsregeringen någonsin i Indien, under ledning av 32-årige studentledaren Prafulla Mahanta. Det nybildade partiet Asom Gana Parishad (AGP), som vuxit fram ur agitationsrörelser mot de illegala bangladeshiska immigranterna i Assam, tog hem 68 mandat av de 126 i delstatsparlamentet. Åter förlorade Congress (I) en delstat.

I Afghanistan pågår strävanden från Karimregimens och ryssarnas sida att hitta en politisk utväg ur dödläget — alltmedan terrorkriget mot befolkningen fortsätter i oförminskad skala. Den 21/11 tog hemliga polisens chef Najibullah plats som sekreterare i det afghanska kommunistpartiet. Samtidigt har icke-kommunister inkluderats i regeringen. På det internationella planet fortsätter Sovjet att försöka få Pakistan att erkänna regimen i Kabul och förhandla direkt med den. I utbyte skulle eventuellt de sovjetiska trupperna dras bort från Afghanistan.

I Sri Lanka har tonen åter skärpts från president Jayewardenes sida. Han avisar helt kompromisser med tamilgerillan och avisar istället fortsatta militära aktioner — som hårt drabbar civilbefolkningen. Ytterligare prövad genom väldiga jordskred i januari -86.

Slutligen lyckades efter fem års strävanden ledarna för de sju sydasiatiska nationerna Indien, Pakistan, Bangladesh, Nepal, Bhutan, Sri Lanka och Maldiverna, att vid toppmötet i Dhaka den 8/12 formalisera en regional samarbetsorganisation, SAARC, vars ambition är att gemensamt sträva efter ekonomisk utveckling av regionen.

Information om Bhopal

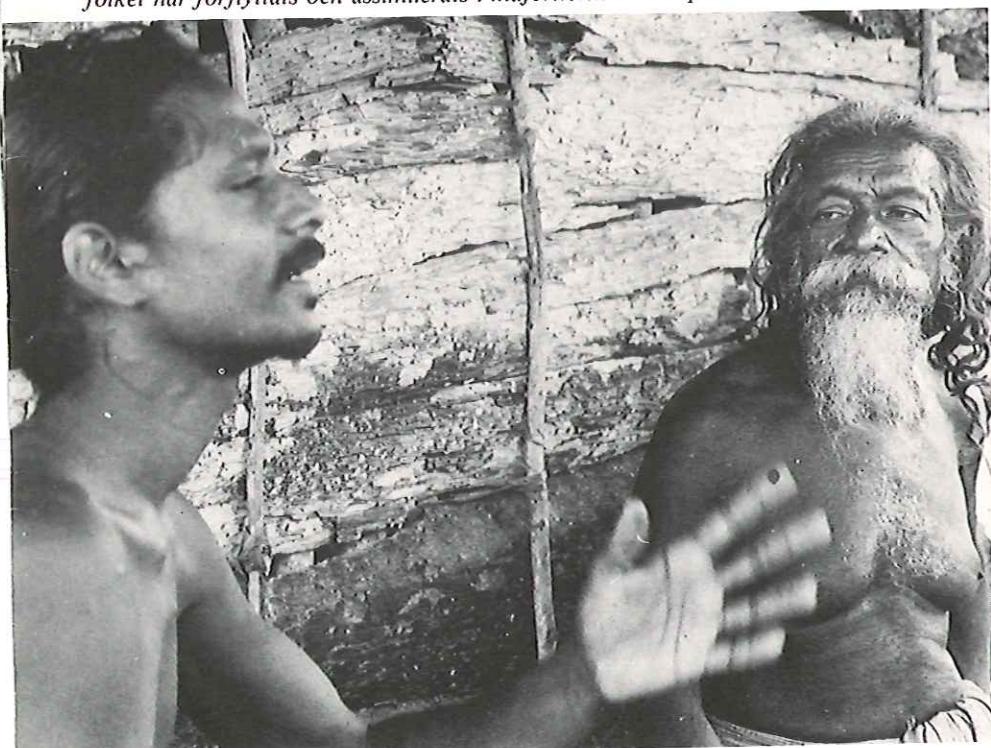
Ettårsdagen av giftkatastrofen i Bhopal uppmärksammades över hela världen. I januari 1986 kom så information från Bhopal att den juridiska undersökningskommisionen som haft i uppdrag att utreda orsakerna till olyckan, i all tysthet lagts ned. Inga skyldiga ska pekas ut.

Forskningsinstitutet Arena i Hong Kong distribuerar en utmärkt videofilm, gjord av filmare från Bombay. Filmen förklarar hur olyckan gick till, och hur mörkläggningen eftertrat fungerade.

SYDASIE distribuerar filmen i Sverige. Ännu så länge otextad, på engelska, men med ett åtföljande programhäfte. Till förenningar och andra som önskar hyra filmen. Tag kontakt med oss!

'Idag lever vi som hundar'

När Tissahamy t h dör kommer veddahkulturen att vara borta. Hans söner och resten av folket har förflyttats och assimilerats i majoritetskulturen på Sri Lanka.

Framtiden för Sri Lankas urbefolkning veddahs är mörk. De har tvångsförflyttats från sina traditionella områden, tillåts inte längre jaga eller svedjebruka. Assimileringen är snart ett faktum.

Det berättar Yvonne Fagerberg, som tidigare levat flera år hos veddahs i Dambana, hövdingen Tissahamys by. SYDASIEN har tidigare behandlat veddahs kamp för överlevnad i nr 1/83.

I bostadens periferi har ursprungsbefolkningen på Sri Lanka — veddahs — kommit ordentligt i kläm. De har mer eller mindre tvingats in i en tillvaro som daglönare under entreprenörer i Mahaweliprojektet från att ha levit en relativt ostörd och fridfull tillvaro som svedjebrukare, jägare och samlare.

De har blivit offer för det vi kallar "utveckling" och "civilisation". De har förflyt-

HELGE RUBIN

tats från sin djungel till risodlarland. Ved-dahhövdingen Tissahamy har uppvaktat landets regeringar otaliga gånger för att väcka till dem.

Vid ett möte för fyra år sedan tycktes se- gern vunnen. Regeringen lovade veddahs att de skulle få stanna kvar i sin djungel, trots att den proklamerats som viltreservat. Dess- utom skulle kabinettet ta ställning till frågan om de kunde fortsätta jaga för sitt husbehov inom området.

Plötsligt flyttade alla

Gamini Dissanayake, Minister of Land, Lands Development and Mahaweli uttalade sig i tidningen The Island febr. 1985 på föl- jande sätt om veddhas situation: "Väddas- samhället förflyttades från Dambara som ligger innanför Maduru Oya National Park till ett separat område i närheten av singale- siska nybyggare i Medagama. De kom av egen vilja, efter en initial tvekan, när de insåg att de inte konstant kunde sätta sig över lagen ...". Jakt är förbjuden enligt lankesisk lag. Veddahs fick aldrig sitt tillstånd att ja- ga. De valde ju själva att flytta.

Det första steget mot "civilisationen" togs redan under 50-talet då en grupp veddahs valde att bli bofasta i Kandeganville. Dåva- rande premiärminister D S Senanayake lät uppföra stenhus åt dem där för att göra dem till bofasta risodlare. Veddahövdingen Tis- sahamy varnade redan då sitt folk, vilket medfölde att de splittrades i två grupper — en som flyttade till de nybyggda husen och en som fortsatte att leva som den alltid gjort. Den gången förändrades inte veddahs lev- nadssätt för de överlät den bevattningsbara jorden till inflyttade singhaleser och fortsatte att leva som tidigare på svedjebruk, jakt och samlande.

Till Mahaweli!

I hela sin livstid har Tissahamy måst föra

sitt folks kamp för att få leva i fred från in- kräktare i området: mot skövling av djungel, mot olovlig jakt. Kulmen nåddes när området proklamerades som nationalpark för några år sedan. Regeringen upptäckte nämligen plötsligt att en stor del av landets elefanter och andra vilda djur skulle bli hemlösa till följd av Mahaweliprojektet.

Kampen misslyckades främst för att hans eget folk svek honom. Än en gång var det Kandeganvillegruppen som bröt sig ur. Ge- nom hot och fagra löften från inflyttade singhaleser och myndighetspersoner i området underminerades det redan fattade beslutet att stanna kvar i viltreservatet.

Motivationen till flyttningen skapades ge- nom påtryckningar utifrån. Den yngre ge- nerationen drev på den äldre.

Veddahs flyttade till Mahaweli — det sä- genomspunna förlovade landet som var värt så mycket pengar: 40 billioner rupees! Veddahs fick genom missförstånd och medveten förvrängning av fakta den upp- fattningen att den lilla jordlott som de skul- le få i Mahaweliprojektet var värd oerhört mycket pengar. De förleddes att tro att lan- det skulle göra dem rika.

Oåterkalleligt

Med trummor och kiri koraha (en urgammal veddahceremoni där man tar farväl av förfädrens andar och får deras välsignelse) avslutades den gamla livsföringen — utan att de någonsin förstod att den var avslutad för gott, utan att de förstod att de tagit ett oåterkalleligt steg mot en ny framtid. Den nya epoken började i januari 1983 då ved- dahs från Kandeganville förflyttades till Heenanigala under storlagna ceremonier och årevördigt deltagande av högt uppsatta

regeringstjänstemän.

Den lankesiska regeringen säger sig göra allt för att bevara veddahs kultur. De dokumenterar ihärdigt deras traditioner, sånger, ceremonier, levesätt genom filmning, vi- deoinspelningar och bandupptagningar. Dessa visas sedan som exotiska inslag i lan- dets television.

Veddahs ges ingen möjlighet till att fort- sätta utöva sin kultur; det enda egentliga sättet att inte förlora den. Regeringen strävar efter en så snabb assimilering av ved- dahs i den singhalesiska kulturtraditionen som möjligt.

Nybyggarna

Alla nybyggare får 2 acre risland och 1/2 acre högland runt huset för trädgårdsodling. Där odlas manioka, bönor, sesam pumba och majs. Husbyggandet har organiserats av regeringen. Byggnadsmaterialet har fraktats med traktorer från det gamla området. De flesta har huggit nytta virke till sina hus, men några har brutit ner sina gamla hus och använt de bra trädstammarna som stommor i det nya huset. Gräset till taket kommer även det från Kandeganville. Loran däremot tas från platsen där huset byggs: jorden häckas upp, blandas med vatten och trampas slät och fin, formas till bollar och staplas till väggar. Många har byggt större hus än tidigare. De har ratat de mer arbetskrävande och hållbarare soltor- kade tegelstenarna som de fått instrukti- oner om hur de kan göra.

För första gången i sitt liv får veddahs betalt för att bygga hus, sina egna hus!, som de byggt på samma sätt med sina egna händer och områdets resurser. Veddahs har fått lära sig att *arbete ska ersättas med pen- gar*.

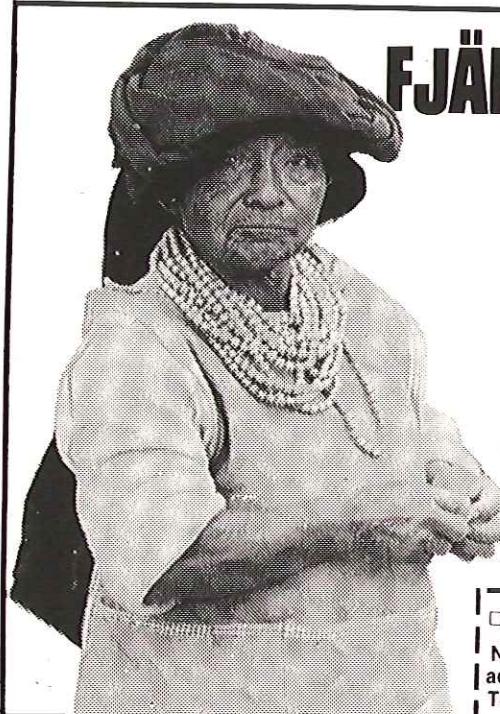
En fot kvar...

Några av Tissahamys söner står med en fot i det nya området och en i det gamla. De bor kvar tillsammans med fadern i viltreser- vatet samtidigt som de bygger sina hus. Fa- dern vägrar flytta och sönerna kan inte lämna honom helt ensam bland den ökande skaran elefanter. Idag är det i stort sett omöjligt att skrämma bort elefanterna från odlingarna. Sönerna har ett annat vägande skäl att stanna kvar: de kan odla i det gamla området men inte i det nya.

Myndigheterna har bestämt att toalett och brunn ska finnas vid varje hus. Toalett- hålen och brunnarna ska vara grävda till en viss tidpunkt annars får de inga stålplattor till toaletten. Veddahs har alltid använt djungeln för att uträdda sina naturbehov. De har också alltid utfört sitt arbete när det behövs och i sin egen takt. Nu måste alla ha gjort allting färdigt samtidigt annars blir det ingen transport av stålplattor, cement, tegel etc. för myndigheterna har bara *en* transport. Veddahs har fått lära sig att tid räknas.

Som hundar...

En av de äldre veddahmännen i nybyggar-

FJÄRDE VÄRLDEN

Missa inte tidningen som handlar om jordens ursprungsbefolkningar. Läs om deras fascinerande kulturer och om deras kamp för sin existens.

I NYA NUMRET:

- Hopiindianerna i USA
- Israel Ruong, Samisk poesi.
- Medicinmän i Sverige.
- De bortglömda kineserna.
- Tasmanierna är ej utrotade.

PRENUMERERA! 4 nummer 60 kr.
Lösnummer 19 kr.

Betala på postgiro 479 54 91-2

Föreningen Fjärde Världen,
Sommarvägen 2 nb, 171 40 Solna
Tel: 08-27 98 95.

Jag vill veta mer Jag vill prenumerera

Namn:.....

adress:.....

Telefon:.....

området, Teppelbandiya, tar emot oss på sin svala veranda. Drygt två år efter flyttningsseremonierna berättar han om sin och de andra nybyggarnas situation: "När vi, veddahs, ombads flytta skedde det med fagra löften. Vi skulle få det tusen gånger bättre än när D S Senanayake (lankesisk premiärminister på 50-talet) lät bygga Kandegerville åt oss för att få oss bofasta. De två små dammar han konstruerade åt oss var ingenting mot Mahawelivatnet. Här skulle vi kunna odla året om!"

Under flyttningen hölls Kiri Koraha, vår traditionella ceremoni för att ta farväl av våra döda förfäder och få deras välsignelse inför flytten. Vi blev filmade och fotade i veckor. Vackra löften gavs, men de hölls inte. Till och med våra hundar blev filmade och idag, idag är det vi som lever som hundar (att bli kallad hund är den värsta skymf man kan utsättas för). Vi flyttade under pomp och ståt, men smög tillbaka som tjuvar på natten."

Kördes bort

1983 bestämde sig veddahs efter en schism med Mahaweledningen i området att flytta tillbaka till Kandeganville. De kände sig hotade i sin existens. Alla — inklusive kvinnor och barn — gömde sig i skogen dagtid och smög sig sedan nattetid bort och sökte sig den långa vägen tillbaka "hem" genom djungeln. De stannade några dagar innan de fördes tillbaka av myndigheterna under ömsom fagra löften och hot.

Året därpå talade många av dem vitt och brett om att de skulle bege sig tillbaka igen, men den här gången för att stanna. Två personer gav sig av. De möttes genast av viltreservatvakter och kördes bort.

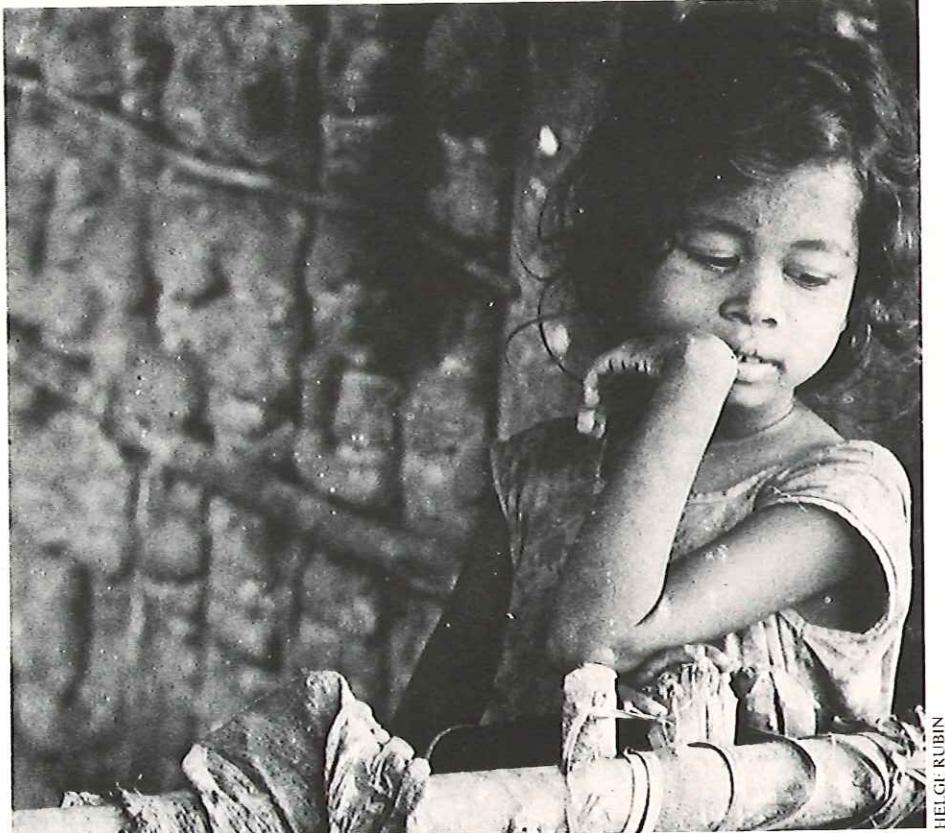
Under 1985 samtalade man ånyo om att bege sig tillbaka i samlad tropp. Anledningen är att de har ingenting att leva av. De kom dit för att odla ris, men har inget vatten efter tre år i området. De har inte heller tilldelats sina risland. De har bara 1/2 acre högland utanför huset att försörja sig på. Den skörden räcker för högst en månad. Många blir tvungna att söka arbete i Mahaweliprojektet, men det finns inte arbete åt alla.

Veddahs blir för att överleva tvungna att bli dagavlönade arbetare i stället för svedjebrukare, jägare och samlare. När projektet är färdigt försvinner arbetstillfällena. Detta temporära arbete leder veddahs oåterkallelig in i en penningekonomi som de bara känner på avstånd.

Jakt förbjuden

De veddhas som flyttat in under Mahaweliprojektets skugga har måst lämna sitt traditionella leverne:

- De kan inte jaga för det är förbjudet enligt lag
- De kan inte odla ris för det egna rislandet är inte utdelat än efter 3 år. Dessutom finns det varken kanaler eller vatten.
- finns för lite i det nya området och från viltreservatet jagas de ut.

Veddahbarnen går en oviss framtid till mötes i nybyggarområdena i Mahaweli.

De kan inte odla ris för det egna rislandet är inte utdelat än efter 3 år. Dessutom finns det varken kanaler eller vatten.

När vattnet väl kommer fördröjs eller försvåras odlingen av

- att rislandet inte är terrasserat och veddahs saknar kunskap om hur det ska göras
- kunskap saknas om risodling över huvud taget
- inga ekonomiska resurser till att använda de bekämpningsmedel och gödningsämnen som kommer att behövas.

Ska ni civilisera mig?

Under 1985 mötte veddahkövdingen Tissahamy några singhalesiska experter bosatta utomlands som hemkallats för att ge ett utlåtande om veddahs situation. Så här möter Tissahamy dem:

"Kommer ni från ert brottsbelastade, nerdrogade, korrupta, omoraliska och dekadenta samhälle för att civilisera mig? Vi vet inte vad äktenskapsbrott vill säga, vi har inga skilsmässor, ingen alkoholism, inget beroende av droger. Vi älskar vår frihet. Vi älskar att leva i naturens sköte. Låt sovande hundar sova..."

"Mahawelitjänstemän kom till mig med sina löften om land. De gav mig några formulär och bad mig skriva ett brev. Jag gick till en som skriver petitioner och fick brevet skrivet. Det kostade mig 10 rupees. Jag måste posera för en bild för en turist för att få dessa pengar. Källar ni det civilisation?"

Tissahamy har ingen längtan efter pengar. Han längtar tillbaka till sitt nomadliv, till honungssamlandet och till jakten, men

den "yngre generationen dras till civilisationen som ankor till vatten."

Inga alternativ

Sri Lankas urinnevånare kommer inte att tillåtas av den lankesiska regeringen att titta på hur världen går vidare. Varje möjlig ansträngning kommer att göras för att leda in dem i huvudströmmen av 80-talets utveckling. Så låt det när Gamini Dissanayake, talade i kabinettet om veddahs problem. Enligt ministern finns det följande tre alternativ (Daily News 15.3.85).

1. Låta Mahaweli Authority fortsätta sitt projekt att rehabilitera veddahs inom sitt område.
2. Tillåta veddahs att återvända till Dambara, där Wild Life Conservation Department kommer att köra bort dem.
3. Samla veddahs i reservat liknande indianreservaten i USA.

Dissanayake poängterade vidare att det var av egen fri vilja som veddahs lämnat Dambara. De hade blivit erbjudna möjligheten att flytta. Beslutet var deras inte regeringens. Han förkastar också experterna C Ponnampuruma och Dr Ralph Buultjens förslag att låta veddahs bli lämnade ifred, dvs låta dem få leva sitt eget liv utan minsta inblandning från "civilisationen". De anger att det är onödigt att uppröra de äldre på deras ålders höst.

Inte ens forskarna ser mycket hopp för veddahs. När Tissahamy är död finns det ingen återvända. Då är assimileringen ett faktum. Det skulle inte behöva vara så... ■

Yvonne Fagerberg

I slutet av oktober förra året skakades Bhagwanrörelsen i sina grundvalar. Då arresterades gurun själv, Bhagwan Shree Rajneesh, samtidigt som hans sekreterare Ma Anand Sheela rymde fältet med 500 miljoner kr av rörelsens pengar i bagaget.

Dittills hade rörelsen varit den snabbast växande i världen med uppemot en halv miljon "sanyasins". Många av dem bodde med sin ledare på Rancho Rajneesh i Rajneeshpuram, Oregon (USA). Stora pengar omsattes, inte bara där, utan också i rörelsens diskotek, restauranger osv världen runt.

Bhagwan släpptes så småningom och han lämnade USA sedan han

GURUN RESER HEM

'Bhagwan krossade våra drömmar'

Ma Prem Pratiti

ROLF HAMILTON

föklarat att rörelsen var upplöst. I dag finns han åter i sitt hemland Indien, vid Himalayas fot - utan att ta emot besök.

Ma Prem Sheela, en gång "Makten bakom tronen", finns numera i Västtyskland tillsammans med några rebeller ur rörelsen. Hon gömmer sig för pressen, men har förklarat att hon inte tagit några pengar och att hon helt enkelt fick nog av Bhagwan. "Han är en mycket desperat man", säger hon.

SYDASIEN har tidigare presenterat Bhagwanrörelsen (se nr 4 1983). Då som nu får vi en personligt hållen text, signerad Ma Prem Pratiti, till vardags journalisten Louise Hamilton. □

Han har ryckt undan ännu en dröm för oss. Ranchen är nedlagd, till salu.

Rajneeshpuram — the city of the Lord of the full moon — finns inte mer.

När jag kom till Rajneeshpuram första gången, för snart tre år sen, stod en regnbåge på himlen över oss när vi for i den gamla gula skolbussen upp genom bergen, och under de sista kilometrarna földe oss regnbågens slut — vi såg själva änden några meter framför bussen på den krokiga vägen från Portland till Rajneeshpuram. Vid gränsen till staden och ranchen var ett marmorblock uppställt med de tre hälsningsfraserna: jag böjer mig för den upplyste, jag böjer mig för den upplystes kommun, jag böjer mig för den upplystes sanning.

Här skulle vi bygga en kommun kring mästaren, som Buddhas lärjungar gjorde och som apostlarna kring Jesus, fast vi var många fler och livet ser annorlunda ut nuvärtiden. Men här skulle vi bygga en oas, här skulle vi visa hur man kan leva ett sannare liv, där örligheten och sökandet hade ett givet utrymme, där lekfullhet och kärlek inte hindrade praktiskt arbete, där vi omsatte våra drömmar i verkligheten.

För oss som inte tog steget fullt ut och flyttade dit blev Rajneeshpuram en dröm om hur man skulle vilja leva — vi fortsatte våra vanliga liv utanför, med de brister och skavanker som vanliga liv har, men vi tänkte att om vi bara bodde i Rajneeshpuram så skulle allting vara bra. Närheten till Bhagwan skulle vara en försäkring mot vår egen dum-

het, våra egna blockeringar och hinder. När Bhagwan skulle vi blomma, slå ut och bli det som våra möjligheter innehåller. Bara våra förpliktelser och en ovänlig tillvaro hindrade oss från att komma till Rajneeshpuram. Jag tänkte, att när jag är klar med det jag har att göra här, så åker jag dit. Och då händer det, då ska livet uppfyllas.

Men Bhagwan är inte här för att ge oss drömmar.

Han är här för att ge oss frihet. Den frihet som vi redan har, men som vi föredrar att glömma bort, för att drömmarna är behagligare.

Han är inte här för att ge oss föreställningar om hur livet ska vara, för att vi ska kunna följa mönster och föreskrifter, han är inte här för att ge oss åsikter att omhulda. Han motsätter upphörligt sig själv, han utmanar oss och han förlämpar oss, för att skaka om oss, för att hjälpa oss att få syn på hur fast vi är i våra föreställningar.

Vi lärde oss det där så småningom. Vi lärde oss att inte fästa oss alltför mycket vid vad han sa, utan mer vid att han fanns. Att han fortfarande i alla fall var där, bodde i Oregon, hade kommunen.

Så byggde vi upp en dröm kring honom själv, kring hans person.

Nu har han ryckt undan den också.

— Ni behöver inte hålla på och böja er för den upplyste, ni ser ut som en samling religiösa fanatiker, sa han, och tog bort den enda lilla ceremoni som hans religion innehöll.

Han är ingen försäkring om godhet, klokhet och insikts-

fullhet. Den som stod honom närmast föll på sitt eget grepp.

Historien om Judas fick plötsligt ny innebörd för oss.

Varför lät han sig tas av polisen? Varför lät han sig fängslas?

Jag vet inte.

Jag tror inte att han är allsmäktig.

Men jag är övertygad om att han vet vad han gör.

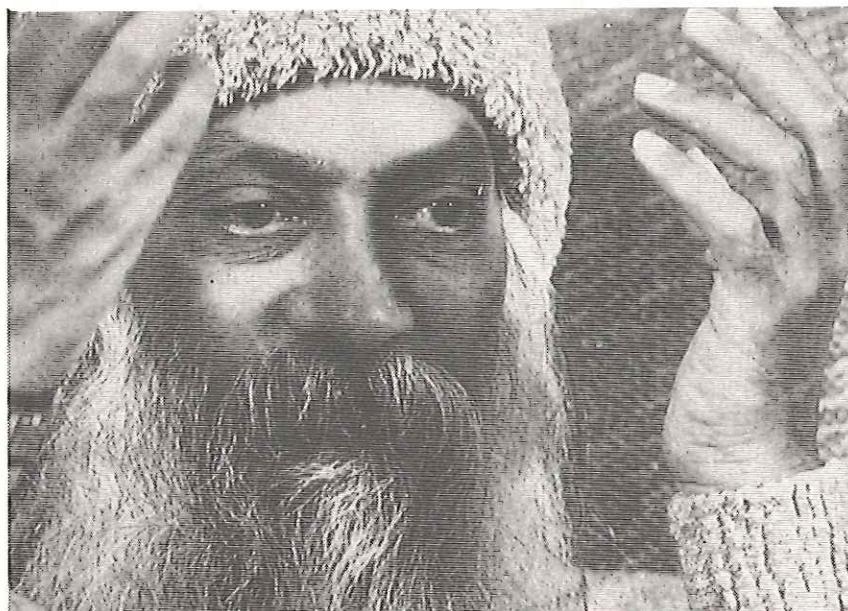
Allt han har sagt har till sist gått ut på att vi alla bär vår egen sanning inom oss, den sanning som är gemensam för alla. Den kan ingen ge oss, den kan vi bara hitta själva genom att vara uppmärksamma och inte låta oss förvillas. Tro inte att jag kan ge er sanningen, har han sagt, det som är sanning för mig blir bara lånad kunskap för er, om det inte

grundar sig på er egen upplevelse. Jag är ett finger som pekar mot månen — titta på månen, inte på fingret!

Genom alla historier, alla paradoxer och motsägelser är detta vad som står fast, i allt han säger och allt han gör. Allt annat låter sig upphävas, men inte det.

Han har dragit sig tillbaka till Himalaya, där vi är vana att hitta gurus. Inga fler utmaningar i världen, inga rolls royalty, inga discotek, inga miljoner, inte från honom i alla fall.

Jag har tagit av mig min mala och bär även andra färger än rött. Men den dag han tar emot oss, även om det bara är för att sitta tyst vid hans fötter under några timmar, så åker jag dit. □

... Bhagwan Shree Rajneesh som nog hellre tar emot henne...

... än Ma Anand Sheela.

Jag är ingen!

— Kom inte ihåg mig som någon alls. Helst har jag inte funnits. Så svarar Bhagwan på frågan om hur vi ska minnas honom, ställd efter hans återkomst till Indien i november förra året. Men han menar också att hans arbete kommer att fortsätta utan att han själv är inblandad.

Hemkomsten till Indien blev lika storstilad som nänsin de fyra åren i Oregon, USA. När hans chartrade niositsiga jetplan landade i Delhi möttes han av en jublande folkmassa som tog honom i en Mercedeskaravan till Hyatt Regency Hotel där man bokat alla 60 rummen på sjätte våningen. Bara några timmar senare bar det iväg igen. Den här gången till Kuludalen i bergsstaten Himachal Pradesh där ännu en Mercedesflotta mötte upp. Nu till ett litet pittoreskt hotell där 21 av de 24 rummen bokats till den 1 april.

35 åtalpunkter och 17 dagars arrest blev slutvinjetten av Bhagwans USA. Han köpte sig fri genom att erkänna två åtal och betala 400 000 dollar, en blygsam summa om man ser till de mellan 30 och 60 miljoner dollar

som rörelsens tillgångar i USA är värd. ”En resa i helvetet” säger Bhagwan om sin USA-tid.

Bhagwan finns alltså trots allt. Det märks om inte annat genom hans ca 400 (!) böcker som publicerats på 18 språk, hans ca 1 miljon kassetter och 250 videokassetter. Han är en man med stor kapacitet som fått ur sig uppemot 45 miljoner ord under sitt 54-åriga liv.

Bhagwan föddes som Rajneesh Chandra Mohan den 11 december 1931 i en köpmanfamilj som bodde i byn Godarwara i delstaten Madhya Pradesh. Han fattade tidigt intresse för poesi, mystik och meditation. Han började som lärare i filosofi och plöjdé igenom det mesta av världslitteraturen på området. 2.000 sidor per dag, säger hans läkare enligt decembernumret av India Today som ägnat den förlorade sonens återkomst stort intresse.

Senare drog Bhagwan runt på föreläsningsturnéer i Indien tills han slog sig ner i Bombay. I grannstaden Pune (Poona) bildade

des den första kommunen för 11 år sen då rörelsen började få internationella ambitioner.

Idag, från sin indiska utsiktspunkt, är Bhagwans anklagelser om förskingring betydligt mildare. Vi hade några avhoppare, säger han, men de betydde inget. I våra böcker tycks siffrorna stämma, men det kan ju hända att nån förskingrade från något av rörelsens center i Europa.

Jag stannar här i bergen med några av mina vänner, säger Bhagwan. Folk kommer att besöka mig, men jag har inget intresse av att starta nån stor kommun igen.

Nu har världen lärt känna denna icke-religiösa religion. Därför behövs inte längre dess ledare. Inte heller malan eller de röda kläderna.

För nu vet vi. □

Thomas Bibin

Bhagwan-rörelsens innehåll har behandlats i ett tidigare nummer av SYDASIEN (4/83).

Demokrati på undantag

Ajit Roy

Calcutta 19 december 1985

Under det att mer än 150 miljoner väljare — trots alla latenta klass-, kast- och religionsbetingade motsättningar i det indiska samhället — lugnt och stillsamt deltagit i valförrättningar — i allmänna val i Assam och i fyllnadsval, till sju parlamentsplatser och nio platser i delstatsförsamlingar, i tio andra delstater — och därmed på nytt fullgjort sin plikt mot demokratins spelregler, har det regerande partiet, i världens föregivet största demokrati, under de senaste veckorna systematiskt demonstrerat sitt förakt för dessa spelregler.

Under Indiens nästan fyra decennier långa historia som självständig stat har det sällan inträffat att premiärministern uteblivit från parlamentets högtidliga öppnande. Trots starka protester från oppositionen valde dock Rajiv Gandhi att besöka sultanatet Oman samma dag som parlamentet inledde sin vinteression. Premiärministerns besök föranledes av att Oman firade femtonårsdagen av sultanens trontillträde, vilket ägde rum efter att den brittiska överhögheten upphövts genom en förhandlingsuppgörelse.

Vägrar svara oppositionen

Det ser ut som om premiärministern har för avsikt att demonstrativt minska parlamentets betydelse. En rapport i en ledande engelsk dags tidning ger ytterligare exempel som tyder på detta:

"Torsdag är premiärministerns dag i Raj-

ya Sabha (det indiska parlamentets överhus). Alla frågor som rör hans ministerier och departement tas då upp mellan klockan elva och tolv på förmiddagen. Normalt yttrar sig Rajiv Gandhi ganska ofta för att redovisa sin egen uppfattning i frågorna". "I torsdags" (12 december 1985) anlände Rajiv Gandhi "några minuter för sent" till Rajya Sabha, vilket är olikt honom. När han väl slagit sig till ro använde han sedan tiden till att studera rapporter, skriva meddelanden, göra anteckningar, överlämna papper till kolleger i kabinettet eller enbart till att småprata och skämta med dem; han vägrade däremot envist att yttra sig när oppositionsmedlemmar krävde besked i olika frågor.

Efter detta följde ytterligare en provokation mot oppositionen: småpartiernas kontor i parlamentet stängdes. Enligt lagen är ett parti berättigat till ett kontor i parlamentet om det har sammanlagt tio ledamöter i över- och underhuset. Några av partierna, som på grund av sina röstandelar erkänts som "nationella partier" av den centrala valkommissionen (General Election Commission), uppfyller emellertid inte detta formella krav — trots att några av dem har en betydande representation i en eller två delstatsförsamlingar. Under dessa förhållanden borde lagarna tolkats snarare efter dess anda, istället för efter dess bokstav.

Det mest uppseendeväckande i detta fall var att kontoren stängdes nattetid utan att de berör-

da partierna förvarnades. Trots kraftfulla missnöjesytringar från de drabbade partierna och en gemensam protestaktion, som engagerade större delen av oppositionen, häller regeringen fortfarande fast vid sitt beslut.

Kör över högsta domstolen

Än mer oroande är emellertid konsekvenserna av regeringens sätt att handskas med en dom i högsta domstolen angående ett vilande guvernörssärende. Jag Mohan, som f n är guvernör i delstaten Jammu & Kashmir gjorde under undantagstillståndet vissa ingripanden mot en ledande tidningskoncern, The Indian Express, som utmärkt sig för ihärdig opposition mot förra premiärministern, Indira Gandhi, och i synnerhet mot hennes undantagstillstånd. Efter en långvarig rättslig process uttalade högsta domstolen, 5 november 1985, en hård tillrättavisning mot Jag Mohan, som under undantagstillståndet var tillförordnad generalguvernör över det territorium som vilar under centralregeringens kontroll (Union Territory of Delhi). Domslutet slog inte enbart fast att hans aktioner mot tidningen var ett uttryck för "maktnöje", utan tillrättavisade också honom för "för försök att undergräva lagens grundvalar" och hans beteende, som "faktiskt uttrycker ett stort förakt för rättssväsendet".

Eftersom Rajiv Gandhi vanligtvis vill framstå som "moraliskt renlärig", förväntade sig många att Jag Mohan, efter en så hård kritik från landets högsta domstol, skulle uppmanas att dra sig tillbaka. Men när ärendet togs upp av oppositionen i parlamentet, fick en yngre minister föra regeringens talan — och han nöjde sig inte med att försvara Jag Mohans beteende, utan gick också till angrepp mot högsta domstolens domare. Trots ett utbrett missnöje inom den allmänna opinionen, inklusive Indiens advokatsamfund, har regeringen inte bara vägrat överge sin omoraliska ståndpunkt, utan också gjort undanflykter för att försöka dölja frågans allvar.

Anmärkningsvärt

Affären Jag Mohan är anmärkningsvärd, inte enbart på grund av dess omedelbara konsekvenser, utan också — och framförallt — för dess samband med undantagstillståndet 1975-76. Genom att godkänna den då tillförordnade generalguvernören Jag Mohans handlingar tycks Rajiv Gandhi ännu en gång ha bekräftat sitt stöd för undantagslagarna.

Allt detta, som inträffat i nära anslutning till allt starkare auktoritära tendenser inom andra områden — promulgationer av olika repressiva lagar, ökade resurser till den allt mer centralisrade säkerhetstjänsten, omfattande missbruk av massmedia som instrument för regeringspropaganda, etc — har en olycksbådande betydelse för den indiska demokratins framtida hälsa, trots att folkmassorna uppfyller sina demokratiska plikter!

Översättning: Rune Romhed

Prenumerera på

FÖRROCHNU

TIDSKRIFT FÖR EN FOLKETS KULTUR

1986

Prenumeration: 125 kr/4 nr Pg 35 60 72 - 9

Adress: Hornsgatan 170, 117 28 Stockholm

Ny telefon: 08/19 13 58

Peter var ett av de första utländska adoptivbarnen

Adopterar gärna själv

En gång var han en liten föräldralös pojke på ett barnhem i Indien med en mycket oviss framtid. Då hette han Mitra Sen.

I dag bor han, 25 år gammal, i en trea i Kungsbacka med hustru och två små barn. Hans namn är ändrat till Peter Jutvik och han känner sig mycket svensk.

Peter Jutvik var bland de första barn som adopterades från utlandet av svenskar. Det var 1965 och hans nye far, Ralf Jutvik, fann honom på ett barnhem i Bombay.

När de båda kom hem till Torslanda flygplats utanför Göteborg var det en så pass sällsynt händelse att Ralf Jutvik med den lille mörkhyade pojken togs emot av pressfotografer. Till och med TV:s Aktuellt var på plats för att intervjuva.

Hittebarn

Sannolikt var Peter då 5 år gammal, alltså född kring 1960. Det har åldersdatering av hans tänder slagit fast. Några dagar efter det att han fötts av sin indiska mor sattes han ut på gatan någonstans i mångmiljons staden Bombay. Hittebarnet lämnades till ett barnhem där den ena dagen var den andra lik tills den dag en ljushyad svensk kom dit och berättade att hittebarnet skulle följa med till Sverige och där få en egen familj med syskon och allt.

När Peter pratar om sina fem första år i Indien så kallar han dem för "mina fem förlorade år". Minnena är svaga och de kan lika gärna ha varit någonting som jag har drömt, säger Peter.

— Jag har till exempel drömt om ett akvarium som jag stod och tittade in i. Jag tror mig också minnas ett bad och att vi var väldigt många i ett enda rum som vi leker i medan en vuxen övervakar det hela, säger han till tidningen.

Som en tvååring

Peters far har berättat att han försökte få Peter att äta och dricka på färden till det nya hemlandet men Peter mårde inte riktigt bra. Magen var uppsvälld och han var liten som en tvååring. Från Indien var han van vid enbart vegetarisk mat.

Men Peters hälsa blev bättre och han fann sig snabbt till rätta med sitt svenska liv. När journalister kom på besök till familjen Jutvik efter ett par månader kunde

Peter svenska ord som smörgås, bil, blomma och TV. Den enda svenska mat han vägrade befatta sig med var drickchocklad och läskdrycker.

Två jobb

Peter hade förutom sina svenska syskon Ted, 8 år, och Helen, 4 år, fått flera lek-

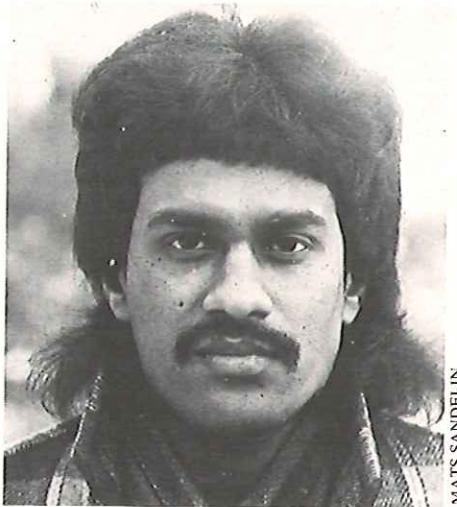
kamrater. I skolan gick det bra för Peter men han blev skoltrött och slutade efter grundskolan. I dag varvar han med två jobb, ett i frihamnen och ett vid Vasa sjukhus i Göteborg. Det var där han träffade sin blivande hustru Britt-Marie.

Någon resa till det gamla hemlandet In-

Hittebarnet Mitra Sen nylandad med sin pappa Ralf Jutvik på Torslanda flygplats den 29 april 1965.

MATS SANDELIN

VÄTSANDELIN

Peter Jutvik idag, mörkhyad men mycket svensk.

dien har aldrig blivit av.

Funderar du över ditt ursprung? Vem dinna biologiska föräldrar är?

— Det har jag gjort många gånger och jag har haft funderingar på att hitta min mor. Jag har fantiserat om att jag kanske har syskon eller halvsyskon där nere.

Med de egna två barnen, Emelie, 2,5 år, och Kristoffer, 1 år, kom också funderingarna kring Peters indiska släktdrag. Han funderar ibland över om hans två barn har drag från hans indiska föräldrar eller till och med från släktningar längre tillbaka.

Hela Peters uppväxt har gått ut på att han skulle bli så svensk som möjligt. Kompisar och vänner under ungdomsåren har aldrig sett negativt på det faktum att han är mörkhyad.

Blir ställda

Men som vuxen har Peter emellanåt fått gläpordet "svartskalle" slängt efter sig.

— Men när jag svarar på svenska och till och med svarar på göteborgska blir de ställda.

Peter är den första generation utländska adoptivbarn som nu är ute i yrkeslivet och som bildar egen familj. Då i mitten på 60-talet kom ett hundratal utländska barn till Sverige, oftast adopterade av svenskar som arbetade utomlands. Riktig fart på adopterandet blev det på 70-talets mitt. Nu kommer 1.000 till 1.500 utländska adoptivbarn per år till Sverige.

Efterlängtade

Går det bra för dessa barn?

— Ja, i de allra flesta fall. De är efterlängtade av sina nya föräldrar och barnen blommar i dessa familjer, som Agneta Ekström på Adoptivcentrum i Stockholm uttrycker det.

Och Peter Jutvik själv — har han fundrat på att adoptera barn?

— Vi har pratat om det flera gånger. Jag är mycket intresserad men det kostar för mycket, många tusentals kronor. På senare år har det gått upp för mig att det kostade mina föräldrar mycket pengar att få hit mig.

Töväder på statliga adoptionsnämnden:

VI HJÄLPER VID PRIVATA ADOPTIONER!

Den statliga adoptionsnämnden (NIA) har länge haft ett horn i sidan till de föräldrar som valt att själva genomföra sina adoptioner. I första hand har man sett sig som en garant för adoptionsorganisationerna, en roll som bitvis gett NIA hård kritik (se SYDASIENS adoptionsnummer 3/84).

Men nu sedan den nya adoptionslagen bara ger NIA villkorlig kontroll över de privata adoptionerna så öppnar man dörren för dessa.

— Visst hjälper vi de enskilda föräldrar som kommer till oss, säger NIA-chefen till SYDASIENS Thomas Bibin som här återkommer till ämnet.

För att acceptera en blivande adoptivförälder kräver barnhemmen att få se de svenska pappren med bl a den godkända fosterhemsutredningen. Men för att få en godkänd fosterhemsutredning kräver de svenska myndigheterna ett godkännande från barnhemmet!

Med denna omöjliga konstruktion har blivande adoptivföräldrar vänt sig till SYDASIEN och undrat om det verkligen ska vara så. Och vi har forskat vidare i saken, väl medvetna om att barnhemmen i u-länderna inte alltid uppträder så administrativt exemplariskt som svenska myndigheter föreställer sig.

Nya lagen mjuk

Bakgrunden är att det sedan den 1 januari 1985 finns en ny lag för s k privata adoptioner (dvs såna som inte går via adoptionsorganisationer). Bestämmelserna i den säger att de lokala socialnämnderna ska inhämta NIA:s yttrande inför varje sådan adoption. NIA är den statliga Nämnden för Internationella adoptioner.

Men NIA:s inställning till privata adoptioner har under åren inte varit alltför positiv, och inför lagförslaget krävde NIA att dess yttrande skulle bli bindande. Nu blev det inte så, och nämnderna kan i undantagsfall t o m avstå från att fråga NIA.

Frågan är nu om NIA driver sitt eget regemente med sina yttranden och kräver det omöjliga av de som envisas med att adoptera "privat" som det lite oegentligt heter.

— Nej, säger NIA-chefen Ulla Fredriksson till SYDASIEN, men det här med adoptionsföräldrarnas kontaktväg är något vi diskuterat mycket här på NIA. Vi måste vara mjuka och t o m i vissa fall acceptera att föräldrarna bara haft telefonkontakt med barnhemmet om det i övrigt är ett hem vi redan känner till och om vi kan tro att barnhemmet inte påverkats otillbörligt av

de blivande adoptivföräldrarna.

Monopol på barnhem

Flera adoptivföräldrar som varit i kontakt med barnhem eller med adoptionsorganisationer har fått veta att organisationerna betraktar dessa som "sina". I Sydasien är detta krav på monopol från de svenska organisationernas sida vanligt. Men SYDASIEN fick nyligen besked från ett kristet barnhem på Sri Lanka att man blev upprörda när man fick reda på att deras svenska samarbetspartner hade monopol på barnförmedlingen därifrån. Därför hade man beslutat att avsiktlig söka också privata adoptanter.

I sina remissyttranden inför de nya adoptionsbestämmelserna tyckte såväl NIA som adoptionsorganisationerna att organisationerna skulle ha rätt till monopol på sina daghemskontakter i u-länderna. Om andra adoptivföräldrar använder sig av samma kontakter skapas en konkurrens som driver upp kostnaderna, menade man. Riksdataskottet avslog detta och liknande krav

Två fakta är viktiga när det gäller privata adoptioner. För det första genomgår de

Pappapengar

Enligt nya direktiv från Försäkringskassan har nu adoptivföräldrar samma rättigheter som biologiska föräldrar. Det betyder att också en adoptivpappa har rätt att ta ut 10 dagars ledighet "för tillfällig vård av barn i samband med barnets födelse", dvs i samband med adoptionen.

I övrigt gäller föräldrapenningen som vanligt (270 + 90 dagar). För biologiska föräldrar ska den tas ut före barnet fyller 4 år. För adoptivföräldrar räknas fyraårsgränsen från den dag de får barnet i sin vård (vanligen den dag domstolen godkände adoptionen i givargårdet), dock längst tills dess barnet fyller tio år.

"privata" adoptivföräldrarna exakt samma rigorösa kontroll från myndigheterna, såväl här i Sverige som i givarlandet. För det andra blir en privat adoption avsevärt billigare än en genom någon adoptivorganisation där det idag ofta kostar närmare 50.000:-. Enligt SYDASIENS beräknningar kostar privata ofta inte mer än hälften.

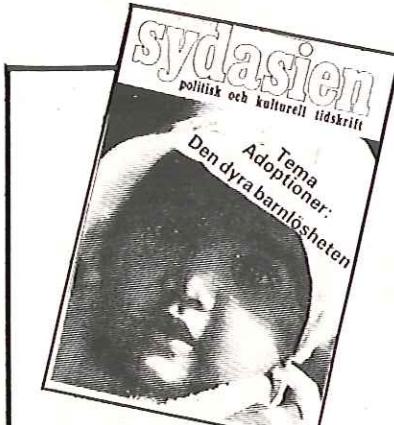
NIA hjälparen

Vad gör då dom som vill klara av adoptionen själva? Jo ofta ringer dom till NIA som enligt rapporter inte är särskilt vänligt och helst hänvisar till adoptionsorganisationerna. Ska det vara så?

— Nja, säger Ulla Fredriksson, det är ju inte vår uppgift att ordna adoptioner men vi hjälper gärna med råd, blanketter och hävnisningar. Vi meddelar t ex att man lämpligen bör kontakta resp lands ambassad för att få reda på reglerna för just det landet. Vi ger t o m adresser till barnhem som vi "godkänt", fast vi har ingen lista och vi kan självklart inte garantera att det tar emot vem som helst.

Adressen till NIA är Box 1347, 171 26 SOLNA, tel 08-85 03 80.

Thomas Bibin

Den dyra barnlösheten

var temat för den 19-sidiga specialavdelningen om adoptioner vi publicerade i SYDASIEN nr 3/84. Vi granskade inte bara de ökande adoptionskostnaderna utan också det tilltagande krånglet kring adoptionerna. Och vi försökte också visa att en organisationsförmedad adoption inte nödvändigtvis är god och att en skriv privat adoption inte behöver vara något skumt.

Reaktionen på vårt adoptionsnummer blev stark. Adoptioner berör många Sydasien-intresserade eftersom den största enskilda gruppen barn numera kommer därifrån. Numret såldes och diskuterades, också bland många som tidigare inte läst vår tidskrift.

Adoptionsnumret

kan fortfarande vara värt att beställa för den som missat det. Det innehåller inte bara debattläring, utan också praktiska upplysningar, råd om litteratur osv. Sätt in 20:- på pg 79 54 96-9, skriv "adoptionsnumret" och vi skickar det.

Obesvarade frågor

finns det naturligtvis ändå kvar. En del har vi tagit upp i andra nummer av SYDASIEN (2/81, 3/84, 4/84, 2/85 och nu 1/86). Alla dessa skickar vi till er om ni sätter in 50:- på vårt pg 79 54 96 - 9. Skriv "adoptionspaket" på talongen.

Har ni synpunkter eller erfarenheter är ni också välkomna med dessa brev eller inlägg till redaktionen.

Än en gång Norrman

Staffan Norrman har än en gång klampat in i adoptionsdebatten med ett inlägg till synes identiskt med alla hans tidigare. Han vill i Socialt Arbete nr 8/85 avveckla de internationella adoptionerna och hans huvudpunkter är kostnaderna, kommersialiseringen och att alla bara vill ha friska välväcklade spädbarn.

Mycket av Norrmans kritik är befordad. Men Norrman-läsare som jag väntar på den dag han ska lägga fram bevisen, de kvalificerade undersökningar som visar att det han säger är riktigt. Och på en punkt tror jag att han har fel: vi vill inte bara ha friska felfria barn. Många har accepterat handikappade barn och åtskilliga barn är mycket sjuka när de adopteras.

Stand-in-mammor i barnhandeln

Prostituerade och löstdrivande kvinnor hyrs av barnhandlare i Colombo, Sri Lanka för att uppträda som mammor inför myndigheterna. Det rapporterade Colombotidningen Sun den 12/11 85 och pekar särskilt ut den södra Colombo-förorten Mount Lavinia som centrum för identitetsbytena.

Problemet är, skriver Sun, att de verkliga mammorna skyr domstolsförhör osv av sociala och andra skäl. Därför dumpar de sina oäktningar på barnförmarna som sen hyr in mindre nogräknade kvinnor att spela mammor. De utsrustas då med kläder och annan lämplig utrustning och får 1.000 - 3.500 rupier (300 - 1.000 kronor) för besväret.

Colombopressen har i många år varit

mycket kritisk till de många kommersiella inslagen i adoptionshanteringen. Sverige är den största mottagaren av adoptivbarn från Sri Lanka och störst på Sri Lanka är adoptionsorganisationen Sri Lanka Barns Vänner.

I Sri Lanka tycks såväl den officiella som den privata attityden mot adoptioner ha hårdnat på sistone. Ändå betyder hanteringen stora inkomster av utländsk valuta. Därför har myndigheten nyligen beslutat att tvinga de blivande adoptivföräldrarna att stanna ytterligare en vecka i landet (minst 3-4 veckor) erfar SYDASIEN från välunderrättat håll.

Adoptionsmegafon

I SYDASIENS adoptionsnummer (3/84) dristade vi oss att häda genom att kritisera en av adoptionsorganisationerna, Sri Lanka Barns Vänner (SLBV). Kritiken grundades så gott som uteslutande på uppgifter vi fått av SLBV och den var riktad mot de höga priserna och mot SLBVs bindningar till den sittande regeringen i Sri Lanka.

SLBVs ordförande krävde att få komma med ett inlägg utan att så mycket som ett ord skulle strykas. Det tillställd vi.

I nr 2/85 återkom vi till SLBV sen deras eget

organ "Info från SLBV" börjat hacka på oss av hjärtans lust men vägrat ta in svar från SYDASIEN.

Nu har SLBV-megafonen slagit till än en gång. Nu är det inte bara undertecknad som är illvillig och osäklig. Nej nu låg tidskriften SYDASIEN i själva verket bakom hela den kampanj som riktats mot SLBV.

Men den som läser "Information från SLBV" utan att ta den som sin Pravda kan notera två saker. SLBV har under se senaste åren gjort oerhörda ansträngningar att sänka adoptionskost-

naderna och har enligt sig själva lyckats. Dessutom förhåller sig tidningen och dess ordförande numera mycket skeptisk till den nuvarande UNP-regeringens politik i Sri Lanka.

Men det är säkert en ren tillfällighet.

PS. I senaste numret av Info från SLBV kan man dock inte avhålla sig från ett hugg mot en systerorganisation. Adoptionscentrum, skriver man, är det värsta exemplet på höga kostnader. Där kostar det nära 10.000:- innan man ens blivit godkänd för adoption...

När Vishwa Hindu Parishad kongressade i Köpenhamn den 26-28 juli i fjol, var budskapet att framställa hinduismen som en öppen universell religion. Organisationen försöker motverka bilden av hinduismen som en sluten social organisation baserad på kastsystemet.

Vishwa Hindu Parishad (Det Hinduiska Världssamfundet) grundades för att "bevara, utbreda och efterleva de universella och eviga värden, Sanatana Dharma, som uppenbarades av de visa i Indien". Sanatana Dharma betyder Den Ortodoxa Läran, men i sin ambition att inkludera *alla* hinduer i rörelsen släpper Vishwa Hindu Parishad kravet på ortodoxi eller renlighet. Nya reformrörelser som Arya Samaj och gamla utbrytare från hindusamhället som sikher, jainister och buddhister kan i princip upptas i Vishwa Hindu Parishad, bara de förklarar sig själva vara hinduer.

Vishwa Hindu Parishads (VHP) syn på de oberörbara kasterna är heller inte ortodoxt. De oberörbara kasterna är en del av den rituella ordningen och likvärdiga medlemmar av hindusamhället, förklarade en f.d. Shankaracharya på mötet. Shankaracharya-ämbetet härstammar från 700-talet och betraktas som något av det mest auktoritära och ortodoxa i Indien.

VHP arbetar för rekonvertering eller återinlemande av f.d. hinduer, som blivit kristna eller muslimer. På 20-talet gjordes liknande försök av Arya Samaj-rörelsen, men de ortodoxa var emot. Även nykonvertering erkännes. En av konferensens höjdpunkter inträffade när en norsk kvinna blev invigd som hindu av den närvanade Shankaracharya.

Politiskt stöd

Bland de personer som grundade VHP år 1964 var Dr. K.N. Munshi, minister i Kongress-partiet. En annan var Master Tara Singh, dåvarande ledare av sikh-partiet Akali Dal. President idag är en pensionerad domare från Högsta Domstolen medan en av vicepresidenterna är industrimagnaten V.H. Dalmia.

VHPs styrelse vägleds av ett råd av invigda munkar och dessutom av en Board of Trustees på ca 60 personer. Bland dessa finns Indira Gandhis tidigare hälsovårdsminister, Dr. Karan Singh, vars far regerade Kashmir fram till 1947, och ex-drottningen av Gwalior vars son är Indiens järnvägsminister, men partipolitiskt i opposition till sinmor.

RSS-förbindelser

Bland grundläggarna av VHP fanns också M.S. Golwalkar. Det är ingen hemlighet att han var inspiratören till hela projektet. Golwalkar var vid denna tidpunkt ledare av Rashtriya Swayamsevak Sangh, RSS. Denna organisation, som grundades år 1925 i Maharashtra, är en av de mest kontroversiella i Indien. Det är en allmän uppfattning i Indien att RSS-medlemmar är patriotiska och energiska förkämpar för ett starkt och förenat Indien. Tillsammans med deras politi-

Nu ska hinduismen spridas i Europa

Tämligen obemärkt av massmedia ägde sommaren 1985 en hinduisk världskongress rum i Köpenhamn. Det var organisationen Vishwa Hindu Parishad som bjudit in hinduer i Europa och

Amerika för att diskutera hur religionen ska spridas i världen. Också tempelbygge i Sverige diskuterades.

Stig Toft-Madsen var SYDASIENS utsände på kongressen.

ordinator för hela konferensen.

Dålig uppslutning

Det kom bara 3-400 människor till mötet i Forum. Många var indier bosatta i USA eller England, där VHP är väletablerade. Andra kom från nybildade avdelningar i Väst-Tyskland, Holland och Danmark. Dialogcentret i Århus, som leds av Dr. theol. Johannes Aagård, hade sänd två aktivister. Centrets uppgift är att dokumentera hinduismens spridning och att hjälpa "vilseledda" danskar till ett medvetet avståndstagande från hinduismen. Från talarstolen blev Aagård starkt fördömd för sin medverkan i en kristen amerikansk film med anti-semitiskt innehåll, men centrets representanter påpekade att Aagård själv tog avstånd från filmen.

Konferensen förlöpte för övrigt fredligt. En avisad sikh-demonstration uteblev, möjligtvis pga det nyss ingångna avtalet mellan Akali Dal ledaren Harchand Singh Longowal och Rajiv Gandhi. Även den indiska ambassaden lyste med sin frånvaro. Ett uttryck för att VHP trots sina många prominenta medlemmar inte har fått den blåa stämpeln. ■

Stig Toft-Madsen

Intervju med Har Moham Lall

Secretary-general i VHP, New Delhi. Tidigare ädelstenshandlare i Jaipur.

Fråga: "Är VHP en frontorganisation för RSS?"

HML: "Nej vi är fullständigt självständiga i förhållande till RSS."

Fråga: "Går VHP in för ett världsligt styre i Indien?"

HML: "Ja. Hinduismen är inte emot sekularism — tvärtom. Men det skall vara äkta sekularism. Sekularism är oförenlig med en politik baserad på att tillfredsställa minoriteterna genom att "muta" dem.

"Vi är inte emot muslimer och kristna om de lever som medborgare i Indien, är lojala mot moder jord och Indiens stora folk, och om de ej läter sig inspireras utifrån."

Fråga: "Men kommer en muslim inte alltid att vara orienterad mot Mekka och Medina?"

HML: "Det är helt i sin ordning, men vi är emot att de mottager hjälp till sina grup-

per utifrån."

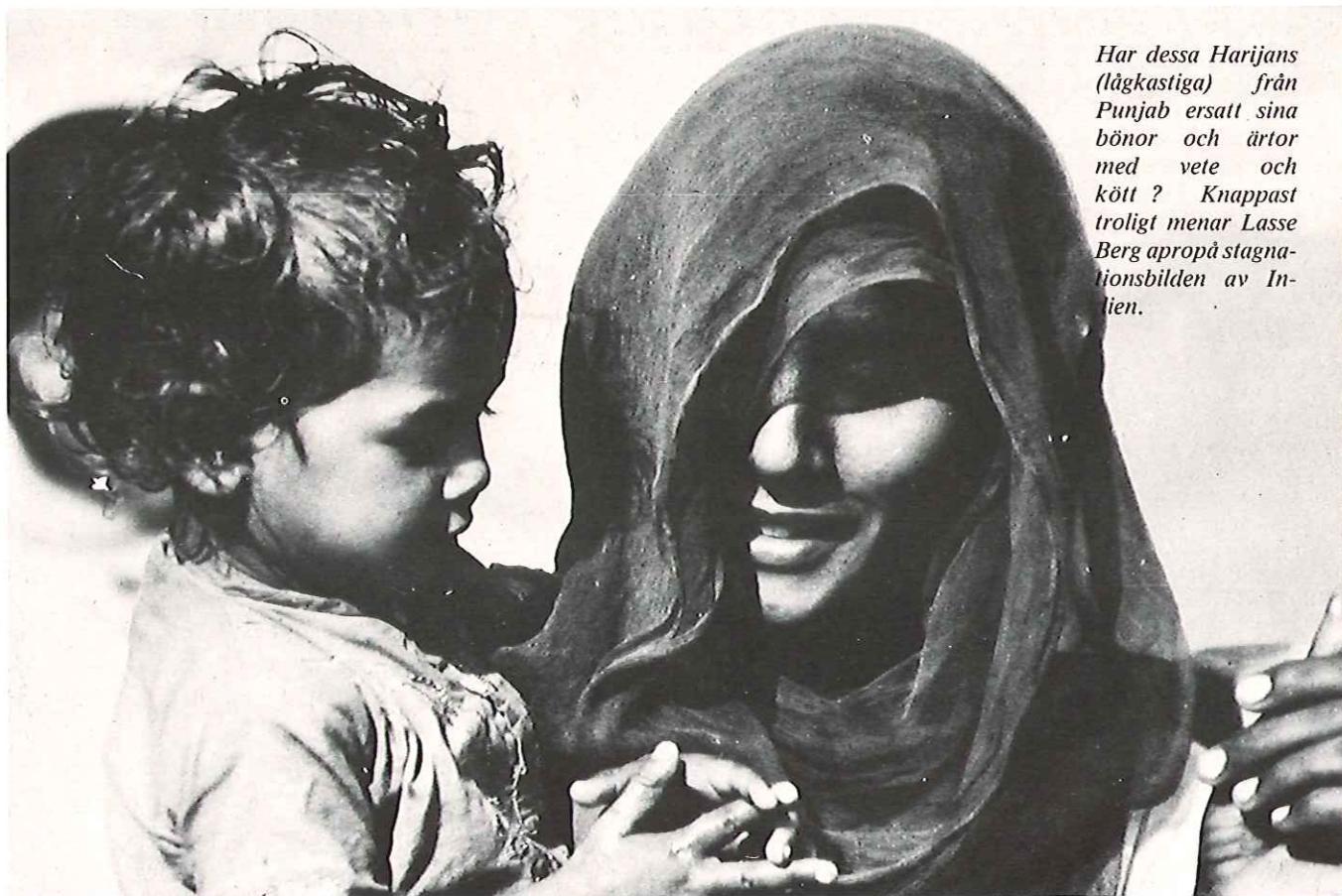
Fråga: "I bokcafén säljs en bok där det hävdas att Taj Mahal i själva verket är ett Shiva-tempel."

HML: "Under Taj Mahal är det en nedre våning, som regeringen har stängt. Där finns hinduiska gudabilder. Och i de ädelstensinlagda blomsterdekorationer, som man kan se på den översta våningen, är den heliga stavelsen AUM ingraverad! Bygget av Taj Mahal är inte nämnt i de muslimska hov-kronikorna. Det var nämligen ursprungligen ett sommarpalats för Maharadjan av Jaipur, en hindufurste. Senare köpte mogulerna stället."

Fråga: "Köpte? De var ju vänner och allierade. Kunde inte Maharadjan snarare ha givit det till sin mogulske vän?"

HML: (leende) "Nej, mogulerna köpte det, för det skulle ju inte vara särskilt artigt mot sin vän att låta begrava sig i hans källare."

Äter Indiens fattiga bättre?

THOMAS BIBIN

Äter de fattiga bättre i Indien? Så kan man ställa kärnfrågan i den debatt som förts här i SYDASIEN mellan författaren Lasse Berg och sociologen/indienforskaren Göran Djurfeldt (se nr 2 & 4/85).

Lasse Berg återkommer här med nya siffror som han inte kan tolka på annat sätt än att de fattiga i dagens Indien äter lika dåligt som för en generation sedan.

Det är lite svårt att diskutera med Göran Djurfeldt eftersom han så snabbt byter position. Först går han ut stort för att ifrågasätta den etablerade Indienbildens, och talar om denna nya bild av minskande fattigdom i Indien som är så omvälvande att teoribyggen nu kommer att falla, och biståndsviljan att hotas. Sedan, i sin replik på min kommentar (Sydasiens 4/85), handlar det bara om att slå sönder en konvention som säger att fattigdomen i Indien ökar och i dess ställe sätta en bild som säger att "stagnationen är en myt och att de fattiga faktiskt får en liten smula nytt av den ekonomiska utvecklingen".

För det första, vilken är "den traditionella Indienbildens"? Jag kan inte dra mig till minnes någon enda seriös Indienskribent i Sverige, inklusi-

Lasse Berg

ve Djurfeldt själv, som på fullt allvar under de senaste femton åren hävdat att fattigdomen i Indien skulle ha ökat på något avgörande sätt. Indien har väl däremot snarare beskrivits som just stagnerande, när det gäller fattigdomens djup och utbredning. Stagnation betyder så vitt jag förstår stillastående, att allt är oförändrat, eller kanske något lite sämre, eller att "de fattiga faktiskt får en liten smula nytt av den ekonomiska utvecklingen". Om det står på den exakta nollpunkten, eller lite minus, eller lite plus, det tror jag inte osäkerheten i indisk statistik tillåter oss att ha någon åsikt om.

Ur eländet?

Den intressanta frågan är ju i stället den som Djurfeldt ställde i sin första artikel: har Indiens explosiva ekonomiska tillväxt (en fjärdedels högre total produktion per person sedan slutet av 60-talet) dragit med sig de fattiga upp ur eländet på något klart märkbart sätt? Om de fatt sin del av tillväxten, och de ekonomiska klyftorna alltså inte alls förändrats, så skulle deras ekonomiska standard ha ökat med en fjärdedel under denna tid. Resultatet av en framgångsrik utjämmande politik skulle ha medfört en ännu större standardisering.

Djurfeldt kommer inte i sin andra artikel med några nya argument som stöder denna hans första framförda tes. Däremot tycks vi vara överens om att jordbruksproduktion och livsmedelskonsumtion, dess storlek och fördelning, är viktiga indikatorer på hur fattigdomen påverkas av den

Har dessa Harijans (lägkastiga) från Punjab ersatt sina bönor och ärtor med vete och kött? Knappast troligt menar Lasse Berg apropå stagnationsbilden av Indien.

ekonomiska tillväxten.

Låt oss alltså titta lite närmare på jordbruksproduktionens utveckling i det självständiga Indien. Det är då viktigt att komma ihåg att dess storlek, och fördelningen mellan olika grödor, mer är beroende av efterfrågan än de "naturliga" förutsättningarna. Om den ekonomiska efterfrågan för en vara ökar, så ökar priset, och därmed blir den intressantare att producera/odla vilket leder till ett ökat utbud.

Tillväxt för vem?

Hur kan man då vänta sig att jordbruksproduktionen utvecklas under snabb ekonomisk tillväxt? De rika i Indien äter redan bra. Går huvuddelen av tillväxten till dem så kommer de inte att öka sin matkonsumtion proportionellt lika mycket, men de kommer att gå över från "sämre" mat till "bättre", från traditionellt lågt uppskattade spannmålssorter som hirs och sorghum till bättre som ris och vete, eller från vegetabiliskt protein till animaliskt. Det blir en riktning mot mer västerländska matvanor.

Går tillväxten däremot till de fattiga så kommer de i stor utsträckning att äta upp en försvarlig del av sin standardstegring, efterfrågan på fattigmansmat som de "sämre" spannmålssorterna och vegetabiliska proteiner, ärt- och balvjärvor, kommer att öka dramatiskt och därmed så småningom också priserna och produktionen. (Säkert kommer de då, som Djurfeldt påpekar, att i mån av råd vilja ha de "fina" sorterna vete och ris också). Får de fattiga det bättre kommer all livsmedelsproduktion att öka.

Jag har här nedan ställt samman en tabell som visar jordbruksproduktionens utveckling i Indi-

en sedan självständigheten. Jag tagit siffrorna för de första åren i varje decennium, för 70-talets början genomsnitt av åren 1971-1973, från den officiella statistiksamlingen India — a reference annual från åren 1968 och 1975 och vägt dem samman med genomsnittet för FAO:s senaste siffror för 1982-1984, korrigerade för de skillnader i beräkningsnormer som råder mellan internationell och indisk statistik när det gäller t ex ris (här nedan omräknat till det indiska sättet att mäta riset skalat). Totalsiffrorna gäller miljoner ton/år. Genomsnittssiffrorna gäller kg/år, person. (Pga förkortningar stämmer inte alltid summorna helt).

Man kan sitta länge och betrakta dessa siffror (vilka hör till de bättre i indisk statistik, betydligt mer tillförlitliga än den inkomststatistik som ligger till grund för många av fattigdomsundersökningarna).

Det första som framgår är den snabba tillväxten av jordbruksproduktionen per person under 50-talet (till stor del beroende på utvidgning av den odlade arealen) och utplaningen, stagnationen, därefter. Den andra slutsatsen man kan dra är att det skett en omfordelning i produktionen per person räknat sedan 60-talets början från hirs och sorghum till vete. Det tredje är en stark minskning av produktionen av ärt- och balvjärväxter, fattigmansprotein mer än något annat, sedan 60-talets början, närapå en halvering räknat per person. Denna proteinförlust bland fattigt folk kan bara ersättas med ökad konsumtion av animaliskt protein eller starkt ökad konsumtion av sädesprotein, vilket det är svårt att hitta belägg för i statistiken.

Sammantaget skvallrar produktionssiffrorna om stagnation bland fattigt folk och ökad konsumtion bland de rika.

Sammantaget skvallrar produktionssiffrorna om stagnation bland fattigt folk och ökad konsumtion bland de rika.

Mer kalorier?

Men produktion och konsumtion är inte alltid samma sak. Under 60-talet importerades mycket spannmål till Indien, under 80-talet har exporten tidvis varit betydande. Vilken bild får man då om man tar alla dessa faktorer med i beräkningen och ser på den totala kaloritillgången i In-

I årets biståndsbudget går en rekordstor del direkt till den svenska industrien utan att passera vare sig biståndsorganet Sida eller Sveriges gränser. Av biståndets nio miljarder går nära en miljard till industrien i form av lån till uländerna och som avskrivning av gamla skulder till Sverige. Därtill kommer den numera omfattande bundna och obundna upphandlingen i Sverige för Svenska biståndspengar (500 + 400 miljoner).

Dessutom består nära en halv miljard av pengar som inte borde vara en del av biståndsbudgeten. De utgörs dels av andra departements affärer med uländerna, dels av pengar från förra årets biståndsanslag som alltså nu räknas en gång till (280 + 180 miljoner).

De verkliga svenska biståndsbetalningarna till u-länderna har på bara några år sjunkit från 0,97 procent av bruttonationalinomsten (BNI) till 0,8 procent. Det beror fr på att krediterna (lånen) till u-länderna (s k Bits) till stor del ligger outnyttjade. Ändå får Bits en kraftig ökning i årets budget. Utan att be om det. Enligt Dagens Nyheter (11/1 86) sa den förra biståndsansvarige i regeringen Gösta Edgren att Bits är

Jordbruksproduktionen i Indien

1950/51 1960/61 1971/73 1982/84

Ris totalt	22	35	41	56
Vete totalt	7	11	26	42
Korn och majs, totalt	5	7	8	9
"Fingrödor", totalt	34	52	75	107
per person	94	119	137	146
Hirs och sorghum, totalt	12	17	15	22
per person	34	38	27	31
Ärt- och balvjärväxter, totalt	9	13	10	12
per person	26	29	19	17
"Fattiggrödor", totalt	21	30	25	35
per person	59	67	46	47
Spannmål, totalt	55	82	100	142
per person	152	187	183	193

dien? Djurfeldt hänvisar till en stickprovsundersökning från Hyderabad som ger vid handen att den genomsnittliga konsumtionen per dag av kalorier ökat från 2000 1971 till hela 2500 år 1981, och att proteinintillgången i gram per dag under samma tid ökat från 55 till 65.

FN:s Livsmedels- och jordbruksorgans (FAO) siffror (FAO Production Yearbook, 1984) för den totala tillgången på kalorier och protein per dag i hela Indien ger en helt annan bild:

År	Total kalori- tillgång/dag,	Protein, gram/dag, person	person
1964-66	1966	49,4	
1969-71	1992	49,5	
1974-76	1921	47,7	
1980-82	2030	49,2	

En uppgång med ynta 3 % i kaloritillgången från svältåren på 60-talets mitt till överskottåren på 80-talet och helt stillastående proteinintillgång kan jag inte karakterisera som något annat än stagnation. Har matkonsumtionen, denna den viktigaste delen av den ekonomiska standarden, ändå ökat bland de fattiga måste antingen

dessa siffror vara helt uppåt väggarna, eller så har de ekonomiska klyftorna minskat i Indien och de fattiga fått en större andel av livsmedelsutbudet än tidigare, vilket de tidigare redovisade siffrorna inte antyder.

Den enda slutsats jag tycker man vågar dra är att de fattiga inte äter mycket bättre idag än för en generation sedan. Stagnation med andra ord.

Biståndsviljan?

Sedan bara ytterligare en liten kommentar till några av Djurfeldts funderingar, eftersom de är av avgörande principiell betydelse. Det gäller hans resonemang om hur omsorgen om biståndsviljan eventuellt skulle kunna påverka den bild vi presenterar av Indien. Låt oss i all sin där komma överens om att detta är helt irrelevant. Den dag solidaritetsrörelser och opinionsbildare låter sådana hänsyn påverka beskrivningen av den faktiska verkligheten menar jag att man är ute på ytterst farliga vägar, det har vi sett många exempel på i den svenska opinionsbildningen om Asien under 60- och 70-talen. Den kritiska solidariteten är den enda som håller i längden. Jag tror man skall göra det enkelt för sig och tala sanning så gott man kan.

Biståndsbudgeten: Allt fler kronor stannar i Sverige!

ett sätt att hålla en procentsmålet utan att försämra den svenska betalningsbalansen.

Sverige kan ändå få problem att hålla sitt löfte till FN att betala ut minst 0,7 procent av BNI i bistånd.

Sida som förmedlar bistånd till de fattigaste länderna och ibland till de fattigaste i dessa länder får allt mindre av biståndsbudgeten, bara hälften (51 %). Till skillnad från Bits får de mindre än vad de begärt. För fem år sedan fick Sida 65 procent av biståndsbudgeten.

De sydasiatiska programländerna får ett minskat bistånd sett i realvärde. Bangladesh får 145 miljoner, samma som innevarande år och samma som Sida begärt. Enligt samme Gösta Edgren, men den här gången sagt till undertecknad, är detta ett sätt att visa att biståndet till Bangladesh inte är särskilt lyckat. Indien får 370 miljо-

ner. Innevarande år får man 350 miljoner, Sida hade begärt 400 miljoner.

Sri Lanka får 210 miljoner, samma som innevarande år och det var också vad Sida begärt för det kommande. Utrikesministeren skrev apropå Sri Lanka att "Sida bör fortsätta att förbereda ökade insatser till förmån för de fattigaste befolkningsgrupperna". Det kan inte ses som annat än en fingervisning om vilka Kotmale-projekten inte når.

Biståndet till Sri Lanka är inne i ett känsligt skede. I vår skrivs ett nytt biståndsavtal för de kommande två åren. Många undrar nu om det inte är dags att se till att det svenska biståndet inte utformas som ett stöd till de styrande i uppgrörelsen med tamilmajoriteten. Men tecknen är illavarslade eftersom den landrapport som Sida beställt och som var ovanligt klarsynt på denna punkt kvästes redan innan den blivit renskriven.

Plastigt hopkok om Indien

När helst jag hör ordet "referensverk" osäkrar jag min revolver. Ty på ett referensverk bör man kunna ställa särskilt höga krav på fackkunskap och noggrannhet. Och nu har någon åter tagit ordet i sin mun.

"För första gången på svenska presenterar Liber förlag ett brett referensverk om Indien", läser jag i den pressrelease som åtföljer Indien — en handbok (Liber förlag, cirkapris 185:-). "Boken riktar sig till alla som är intresserade av indiska samhällsförhållanden och indisk historia. Här finns en utförlig allmänhistorisk framställning från forntid till aktuell politik. Hinduismens idévärld och kastsystemets uppbyggnad och funktion presenteras utförligt. Indisk film, musik, dans och litteratur behandlas i initierade artiklar ... också en kunnigt skriven reseguide."

Vi som intresserat oss för Indien sedan barnsben och har sett våra bokhyllor bågna under tyngden av alla orientalia häpnar. Ty "referensverket" består av ett enda band på 480 sidor med ett synnerligen blandat författarskap. Här finns förvisso specialister som skriver om sin specialitet. Men också specialister som skriver om allt utom sin specialitet samt amatörer som hamnat i för djupt vatten.

Sammanblandning

Det är pretentöst och övermaga att kalla detta för ett referensverk. Matlagningskapitlet är symptomatiskt för verket i sin helhet. Jag har ingenting emot linssoppa (dal). Men jag misstror den kock som kastar sköldar (dhal) i riset. Och jag vägrar att äta upp en fostermoder (dhai). Inte när det finns yoghurt (dahi).

Sådan kichari (pyttipanna) skall man inte tvinga i mig. Eller skall vi kalla det "kicharee"? I såväl matordlistan som den längre ordlistan på slutet sammanblandas engelsk fonetisk transkribering med direkt transkribering av den indiska stavningen. Man skriver "ghee" och "beedi" men "sari" och "kichari", fast allt står för samma långa i-ljud. Den som inte redan känner till uttalet kommer att bli förvirrad.

Aven litteraturförteckningen tycks ha kommit till på en höft. Här kan man t ex inhämta till Bashams standardverk *The Wonder that was India* handlar om "modern historia"! Är det slarv eller okunnighet?

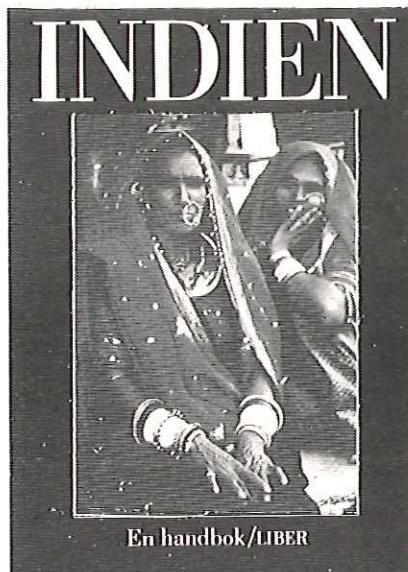
Olyckliga strykningar

En del av handbokens brister får skyllas på dess tillkomsthistoria. Idén att skriva en handbok om Indien är farlig. Man kastar en snöboll nerför berget och finner att den växer till en mullrande lavin. Man höll på att drunkna i texter. En ny förlagsredaktör övertog projektet. Han ville inte befatta sig med det, om inte materialet ströks ned kraftigt.

Indien — en Handbok (Liber förlag)

För första gången finns nu en praktisk guide på svenska om Indien. "Indien — en handbok" är på samma gång en ämneshandbok, om indisk historia, religion, kultur mm, och en resehandbok som går igenom delstat för delstat. En bok att ha med sig på Indien-resan.

Göran Frankel som läst boken är dock kritisk mot bokens pretentioner, och har funnit en hel del brister i enskilda delar.

Vad jag förstår är det inte alltid författarna som gjort nedstrykningarna. Och somliga av dem är rätt olyckliga över resultatet. I Torvald Olssons exposé över stamfolken läser vi: "Arunachal Pradesh har den största andelen stamfolk (70 %)". Vad står det egentligen? Att 70 % av Indiens stamfolk bor i Arunachal Pradesh eller att 70 % av Arunachal Pradeshs befolkning är stamfolk? Det är inte så självklart för alla läsare att det är det senare som gäller.

En annan tvetydighet uppstår i Staffan Lindbergs presentation av Mahatma Gandhi. Den bygger på en artikel i Sydasien 2/83. Lindberg beskriver hur Gandhi ter sig i en "materialistisk" respektive "idealistisk" historieskrivning och frågar sig om båda perspektiven kan vara sanna. Men frågan har hamnat flera sidor före beskrivningarna, som därmed gör ett rätt underligt intryck. Också detta lär vara en följd av redigeringen.

Läsvärt

Visst finns det läsvärda avsnitt i denna kvalitativt ojämna bok. Tråkigt nog är flera av dessa — som Lasse Bergs om världens vanligaste bonde — lånade från andra sammanhang (Mat och makt, 1978). Andra läsvärda avsnitt är Karl-Reinhold Haellquists historiska översikt, Thomas Löfströms funderingar om hippiemyten och Margareta Peterssons välskrivna och inträngande analys av den svenska indienskildringen.

Desto mer konfunderad blir man över Jonas Sjöströms kapitel "Några moderna indiska berättare". Under denna rubrik inkluderas en enda författare som skriver på inhemskt språk, nämligen Premchand (hindi). Men nobelpristagaren

Rabindranath Tagore (bengali och engelska) nämns bara i förbigående. En annan "indisk berättare" är V S Naipaul, född och uppvuxen i Västindien.

Sensationellt!

I bland måste man också efterlysa en lite mer källkritisk hållning av skribenterna. Birgitta Göransson skriver om kvinnans ställning i Indien. Det är ett förtjänstfullt försök att nyansera en många gånger ensidig bild.

Men som exempel på hur kvinnorna organiserar sig nämner Göransson sageskvinnan Vandna Shiva demonstrationer mot tempelprostitution i norra Karnataka. Uppgifterna måste betecknas som sensationella, eftersom tempelprostitution förbjöds i lag redan på 20-talet!

Jag har också hört ryktena om tempelprostitution och besökte därfor Saundatti, en liten sömnig landsortsstad. Vad jag fann var följande.

Det är inte ovanligt att fattiga familjer i detta distrikt säljer sin döttrar till horhusen i storstäderna, främst Bombay. Men för att stilla samvetet och rädda något av det sociala anseendet brukar föräldrarna vända sig till tempelprästerna. Dessa välsignar flickorna inför den förestående "yrkeskarriären".

Ryktena om tempelprostitution kan ha uppstått, när denna sedvänja råkat sammanblandas med en annan, lokal tradition. Vissa kvinnor i Saundatti viger perioder av sitt liv åt tempeltjänst. Deras främsta uppgift är att tigga åt templet. De rör sig ute på gator och torg i en uppseendeväckande kostymering, bl a en vippa gjord av deras eget hår. Det är respektabla gifta damer, varav somliga hör hemma på samhällsstegens högsta pinnar.

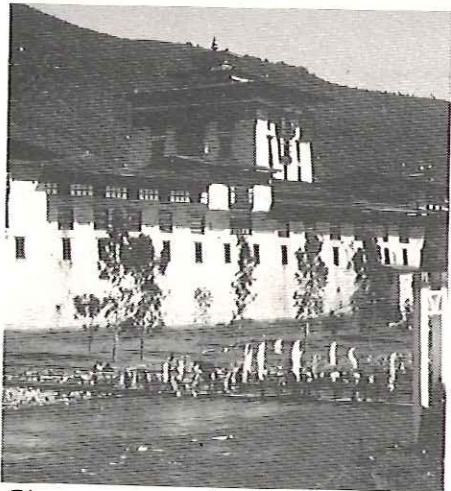
Livlös guide

Den senare delen av boken är en resehandledning som behandlar hela Indien delstat för delstat samt Nepal. Det skulle föra alldelens för längt att kritisera den i dess enskildheter, men mycket känns livlöst och likgiltigt. Ett av undantagen är Nilambar Hattis beskrivning av Karnataka; medryckande eftersom författaren tydliggen beskriver sin hembygd.

Bildmaterialet är rikligt men inte särskilt upplyftande. Några bilder känns rentav pinsamma (se t ex den arrangerade bilden på sid 210 som ska föreställa en demonstration mot skogsskövlingen).

Sammanfattningsvis: Indien — en handbok berikar på intet sätt den svenska indienlitteraturen. Den är ett hopkok, vars bästa ingredienser är lånade från andra källor. Visst finns här mycket att inhämta för nykomlingar i Österlandsbrödrarnas brödraskap. Men produkten känns otäckt plastig, och plast förkväver.

Göran Frankel

NOTISER FRÅN SYDASIEN

Sammanställning: Lars Eklund och Thomas Bibin (Sri Lanka).

Sympatiskt om bergsrike

Gunnar Olesen (red): Bhutan, ett kungarike i Himalaya, LT:s förlag 1985. Översättning A Gegenheimer & C G Liungman.

Det lilla kungariket Bhutan, öster om Nepal i Himalaya, levde länge i splendid isolation; mystiskt, otillgängligt och stillastående. Men de storbrösta grannernas ambitioner och Indiens annexering av grannriket Sikkim väckte Bhutan till att söka en utveckling av landet på egna villkor men med ökade kontakter med övriga världen.

Bhutans egensinniga utvecklingssatsning finns nu sammanfattad i en sympatisk liten skrift redigerad av Gunnar Olesen: Bhutan, ett kungarike i Himalaya. Den grundar sig på material ihopsumlat av en nordisk FN-grupp. FN-organet UNDP har under senare år deltagit i moderniseringen av Bhutan, en satsning som tycks mindre pretentiös än många andra tungfotade FN-uppdrag.

Det buddhistiska Bhutan har aldrig varit koloniserat, vilket kanske förklarar den egna kulturrens styrka att stå emot omvälden. I sin utvecklingsstrategi har landet just valt att satsa på kulturen särskilt. Och man går varsamt fram med grannländernas otaliga misstag som en passande skolbok.

Olesens bok är lättillgänglig och den har massor av fina foton. Det gör att man gärna fördrar det stänkt av propagandaalster för UNDP som den trots allt har. De kritiska granskningarna får följa på mer djuplodande studier av landet.

Thomas Bibin

"Indien väntar" i nyutgåva

Jan Myrdals och Gun Kessles stora verk "Indien väntar" (Norstedts) från 1980 finns nu i nyutgåva till det mycket låga priset 41 kr. Boken är häftad, och innehåller inte Gun Kessles bilder från originalutgåvan. Däremot finns kartorna med.

I två nyskrivna kapitel resonerar Myrdal om vad som hänt i Indien sedan 1980, om mordet på Indira Gandhi och om poeten Sri Sri som dog i juni 1983.

I SYDASIEN nr 2/81 kritiserade Staffan Lindberg boken på flera punkter (numret finns att beställa). En del av den kritiken bemötet nu Jan Myrdal i de nyskrivna kapitlen.

Afghanistan

Jättedemonstration

Omkring 300 000 människor demonstrerade utanför USA:s ambassad i Kabul den 7/11, i protest mot amerikansk inblandning i landets "inre angelägenheter". (FEER 21/11)

Regeringsombildning

14 nya ledamöter har tagits in i den afghanska regeringen, i ett försök av Karmalregimen att vinna stöd från landets olika etniska grupper. Av de nya ministrarna är en hazara, en hindu, en nuristani och en uzbek. (SDS 27/12)

Avskedade generaler

4 eller 5 afghanska generaler har avskedsats sedan det framkommit att de läckt uppgifter till gerillan. Sovjet läter nu som en konsekvens av tänkbara läckor informera afghanska militärer om förestående operationer först några timmar innan de genomförs. (SDS 8/1)

Bangladesh

Folket mot Ershad

Demonstrationer och protester fortsätter oförtrutet mot general Ershads styre. Den 16/12 demonstrerade 30 000 människor representerande 23 oppositionspartier i Dhaka. Ershad har lämnat ett nytt löfte om allmänna val i mars -86, men oppositionen avisar alla förslag från Ershad om han inte först själv avgår. (FEER 16/12)

Bhutan

Ambassadör i Sverige

Bhutan har under hösten utökat sina diplomatiska relationer avsevärt med omvälden. Även Sverige har utbytt ambassadörer. Bhutans ambassadör för Skandinavien och Holland, Tobgye Sonam Dorji, residerar i Genève, där han också är permanent chef för Bhutans FN-delegation. (Expressen)

Indien

Olämplig protest

Swami Agnivesh, förkämpe i kampanjen mot barnarbete och livegenskap i Indien (se SYDASIEN nr 1/83), fräntogs sitt pass vid återkomsten till Indien efter att inför FN:s kommission för de mänskliga rättigheterna ha vittnat om missförhållandena i Indien. (EPW 14/12)

Dödsdomar mot Indiras mördare

Alla tre utpekade som ansvariga för mordet på förra premiärministern Indira Gandhi dömdes den 22/1 till dödsstraff. (FEER 30/1)

Punjab-uppgörelsen uppskjuten

Efter uppflammmande oroligheter i Punjab och Haryana blev det inget av med den beslutade överföringen av huvudstaden Chandigarh till Punjab den 26/1. Det var en nyckelpunkt i höstens avtal mellan Rajiv Gandhi och Akali Dal.

Extrema sikher, missnöjda med den moderate chefsministern Barnala, har åter förskansat sig inne i det Gyllene Templet. Delar av templet som armén lät restaurera efter stormningen i juni -84, har av de extrema åter rivits ned, för att istället byggas upp av dem själva. (FEER 30/1)

Bombman arresterad

Canadensiska polisen har arresterat sikh-extremisten Talminder Singh. Entydiga bevis pekar på att han var en av dem som placerade en bomb ombord på Air Indias Boeing-plan som sprängdes i luften över Atlanten i juni, varvid 327 människor omkom.

Arresteringen är ett hårt slag för sikh-extremisterna, som hittills kunnat operera med Canada som en säker fristad. (India Today 30/11)

Dödsstraff hotar

K Balagopal, matematikprofessor och generalsekreterare i Andhra Pradesh Civil Liberties Committee, har fängslats enligt terrorist-lagar. Falskt anklagad för mord riskerar han nu dödsstraff. Balagopal har engagerat sig att utreda omständigheterna kring ett 30-tal mord utförda av polisen i naxalit-områden i Andhra Pradesh det senaste året. (EPW 7/12)

Snöstormar i Kashmir

Det värsta snöfallet på 21 år isolerade totalt delstaten Kashmir från yttervärlden under fem dagar från julafonden. Även övriga delar av norra Indien har haft en hård vinter. (India Today 31/1)

Shahnaz får stanna

Lyckligt slut blev det för Shahnaz i Västerås, som SYDASIEN berättade om i nr 4/85. Efter alla turar ändrade sig slutligen Invandrarverket och lät Shahnaz få stanna i Sverige. (Arbetet 11/1)

Regionala partier går samman

Vid ett möte i Andhra Pradesh huvudstad Hyderabad har representanter för ett stort antal regionala partier, i opposition till Congress (I), enats om ett visst samarbete. Chefsministrarna från Andhra Pradesh (Rama Rao, Telugu Desam), Karnataka (Hegde, Janata), Punjab (Barnala, Akali Dal) liksom representanter för AGP i Assam, Farooq Abdullahs National Conference i Kashmir och småpartier från delstaterna i nordost deltog. (India Today 31/1).

Nepal

Soldaters framtid

Förhandlingar pågår kring vad som ska hänta med de 4.500 nepalesiska gurkha-soldater som tjänstgör i Hong Kong, efter 1997. Kung Birendra diskuterade vid sitt statsbesök i sultanatet Brunei en överflyttning dit. Där finns f n 800 gurkhasoldater. (FEER 12/12)

Kineser nobbas

Kinesiska vägbyggnadsbolaget kräver nu Nepal på kompenstation för kontraktsbrott. Kineserna skulle ha byggt 214 km av National Highway från Kohalpur till Banwasa, men nu har istället Indien och Nepal träffat ett bilateralt avtal om samma vägbygge. (FEER 2/1)

Pakistan

Flygplanskapare dömda

Tre sikh-extremister som kapade ett indiskt inrikesplan 1981 och flög till Pakistan har dömts till döden av pakistansk domstol. Ytterligare sikh som företog en liknande kapning 1984 fick långa fängelsestraff. Domarna ses som en markering till Indien, som länge anklagat Pakistan för att understödja sikh-extremisterna. (FEER 30/1)

SYDASIEN norm för Riksradion

— Det blev lite för mycket Kotmale!

Det uppgav en av Riksradions programdirektörer som förklaring till varför man la ner radio-programmet Efter Åtta och satsade på "Förmiddag i P1" i höstas.

SYDASIEN kan bekräfta att Kotmale förekom två gånger i Efter Åtta. Två inslag av de dryga 1.000 programmakarna hann med under sin korta livslängd. I båda var en av SYDASIENS redaktörer inblandade.

Sri Lanka

Krigsmullrande president

— Tamilproblemet är i första hand ett militärt problem och som sådant kräver det en militär lösning. Det sa president Jayewardene nyligen till en indisk journalist samtidigt som han gick till upprepade angrepp på Indien som han menar skyddar tamilseparatisterna och förser dem med indiska vapen. Presidenten medgav också att regeringssidan använder den ständigt brutna vapenlinan till att stärka sig militärt, bl a med israelisk och pakistansk hjälp.

— Jag tror inte att Indien önskar invadera oss, sa Jayewardene, men det skulle i så fall ta dem högst 24 timmar. Fast då skulle de inte hitta någon överlevande tamil i våra trakter! (India Today 15/12 85)

Fru Bandaranaike

Sri Lankas förre regeringschef som 1980 berövades sina medborgerliga rättigheter sju år framåt har nu plötsligt återfått dessa rättigheter. Presidentens tanke med att låta henne komma tillbaka på scenen är att tvinga henne ta ställning i Tamilfrågan. Men hon kräver i stället nyval. (Far Eastern 16/1 86)

Massarresteringar i söder

Många oppositionella bland singaleserna i landets södra delar har arresterats under den senaste månaden. Arresteringarna har skett under den långtgående terroristlagen som ger polis och militär rätt att vägra upplysningar om de arresterade. (Lanka Guardian 15/12 85)

Tamilminister söker nyval

Plantagetalernas ledare S Thondaman, tillika minister i Jayewardenes UNP-regering, har i väl valda ordalag ruskat om sin regeringschef genom att kräva nyval i landet. Det skedde då hans plantagearbetarorganisation CWC höll kongress den 3/12. "Om någon söker driva ett heligt krig (mot tamilerne) efter att ha valts på ett rättviseprogram bör han ställa sin post till förfogande och utlysa nyval", sa Thondaman. (Lanka Guardian 15/12 85)

Fortsatt tortyr

I sin oktoberrapport (1985) File on Torture rapporterar Amnesty International om fortsatt tortyr i Sri Lanka. Mestadels sker den i armé- och polisförläggningar samt på polisstationer men mer sällan i fängelser (metoder: se SYDASIE nr 3 1983).

Amnesty menar att tortyren nu också utövas mot singalesiska

oppositionella, fr a folk från vänsterpartiet JVP och förra regeringspartiet SLFP (Tamil Times, november 85).

Äpplen mot päron

Indien har beslutat att inte återuppta färjetrafiken mellan Indien och Sri Lanka sen oktober 1984. Kvar i Sri Lanka finns därfor idag ca 83 000 plantagetalerner med indiska pass som skulle ha "repatrierats" till Indien enligt 1964 års avtal. I december hotade Sri Lankas president Jayewardene att forsla över dessa mänskor med flyg. Rajiv Gandhi svar till Jayewardene blev kanske det tuffaste han formulerat hit-

tills: Vi har 150 000 flyktingar i Indien med lankesiska pass. Vi tar inte emot några nya plantagetalerner innan flyktingarna hos oss kan återvända säkert till Sri Lanka!

Nya passlagar

Regeringen i Colombo planerar att införa passlagar liknande dem i Sydafrika. Personer som befinner sig i vissa områden i norr och öster ska enligt dessa bestämmelser bära id-kort. Gör de inte det kommer de att arresteras.

Bestämmelserna är ett led i kampanjen mot tamilgerillan. (The Island 11/11 85) □

Res till Asien

Programmet för 1986 är klart. Främsta nyheten är att vi nu ordnar resor till Kina. Målsättningen med dessa resor är densamma som för övriga resor, men genomförandet är annorlunda. Nästan alla resor är på 35 dagar. I priset ingår samtliga resor och inkvartering under hela tiden, men normalt inte mat. Resledaren är anställd av LÄS och RES och alltid infödd. Studiecirklar och seminarium föregår resan. Resorna vänder sig enbart till seriöst intresserade personer.

Indonesien Java, Bali. På Borneo resa på floderna och vandring mellan byar i mindre grupper. 8.3, 19.6 och 9.10. Pris 12 690 kr.

Kashmir Vandring i små grupper mellan byar, kloster och över höga pass i Zanskardalen. Resan är krävande. 28.6-2.8. Pris 12 075 kr.

Nepal Tåg genom Indien. Vandring i små grupper med tolk mellan byar i Himalaya. Chitwan Natl Park. 22.2, 14.6 och 11.10. Pris 9 415 kr.

Rajasthan De berömda städerna i den indiska Thar-öknen, småstäder, många byar och viltreservat. 20.12-21.1. Pris 11 650 kr.

Natur i Sydasien Nationalparker och kulturella centra i Indien, Nepal och Bangladesh. Båt i Gangesdeltat. 27.12-31.1. Pris 12 850 kr.

Bhutan Hela 18 dagar i landet - därvärt pris. Kulturell inriktning med besök i kloster och borgar. 5.10 - 28.10. Pris 23 875 kr.

Kina Fem resor med olika resplaner. Hotell och färdmedel ej förbokade. Flyg till Hongkong. 17.5, 21.6, 26.7, 30.8, 4.10. Pris fr 16 510 kr

LÄS och RES
— för vettiga resor tel 08/717 54 40
Box 208 133 02 SALTSJÖBÄDEN
-- BESTÄLL PROGRAMMET --

Till skillnad från tidigare under
besöket i Indien möttes påven i
Calcutta av jublade männskot.
En drygt干rde besökte den
3/2 1986 moder Theresa hem för
döende i Calcutta, där han hjälpt
sigande personer som hade don
under dagen.

Påven tillkomma

Titti Hadders Lindahl

■ En del av de besökte den
3/2 1986 moder Theresa hem för
döende i Calcutta, där han hjälpt
sigande personer som hade don
under dagen.

Hans berättar själv om skolam:

"Indien hade under flera århundraden
genomlevt flera okupationsmakters över-
het och Tagore ville genom sin experiment-
skola finna nya ämger för ungdomsinspira-
tion i naturen och glädjas åt livet i allmän-
het.",

■ Intermissionell utbytte och förtäelse var
ställt på borgens och det var också i Himala-
tin skoltid resan med slott R. Skicket var då
redde milimetrvis ett undre de senare åren av
och med åren växte sig starkare. Han jobbe-
tur och musik har länge funnits hos Hans
och dess intresse för detta land med dess kultu-
ralhistoria är stor.

A tt det blev Indian var ingen slump
dåhh.

Experimentsskola

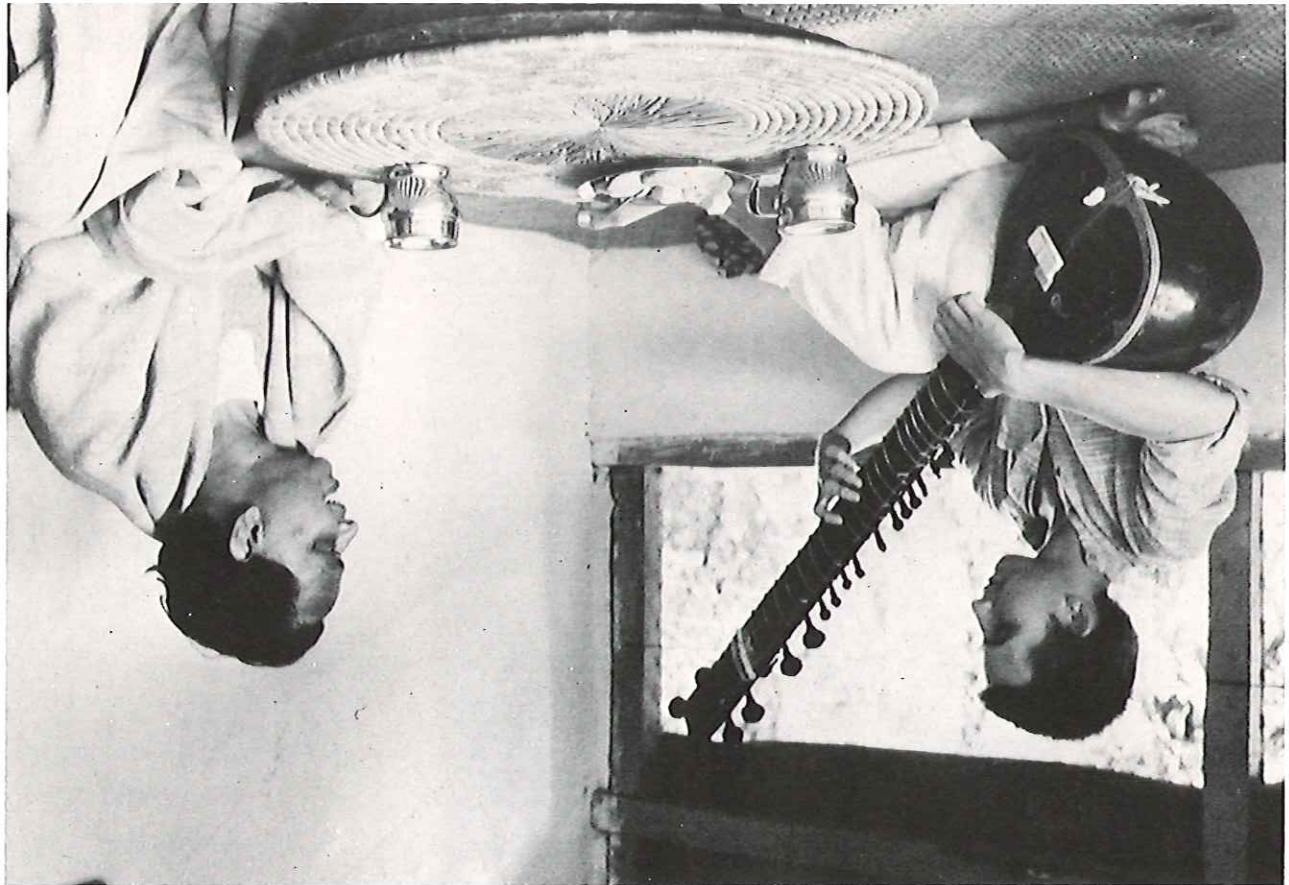
■ Expanderande samhälle med stort utve-
rde och vaxande befolkning.
— dit Rabindranath Tagore i borgarna på
av namnet som betyder "vänner boning",
Från borgarna endast ett litet astragam — där-
S antiketen lägger i Väst Bengalen fyra
timmars tågresa norr om Calcutta.
Gårta framstiska resor i landet.

■ Antiketen lägger i Samtiden och trivs med
varde värde i Samtiden och trivs med
primitiva forhallanden har funnit en funge-
etablerad", student som under, är Hans en "val-
kulturchock, hemligheter och ensamhet,

Hans, syster Titti Hadders Lin-
medel för dessa studier, skriver
godaminne, som bevisat studie-
tan. Detta med svenska statens
tagores universitet i Sverige —
ma Course", i sifrar och tabbla vid
lägt examen i "Four Year Diplo-
visitelse i Indien. Då har han av-
slutat studierna till Sveriges efter 4 års
musik. I år flyttar han 26 år och
rum och lyssnande till osterrändsk
att det Hans Hadders som redan vi
attta års ålder fånde rökeleser i sitt
Vid sidan om skolan tar Hans privatitärskola för Misra Dj.

det går att få här

STUDERA I INDIEN

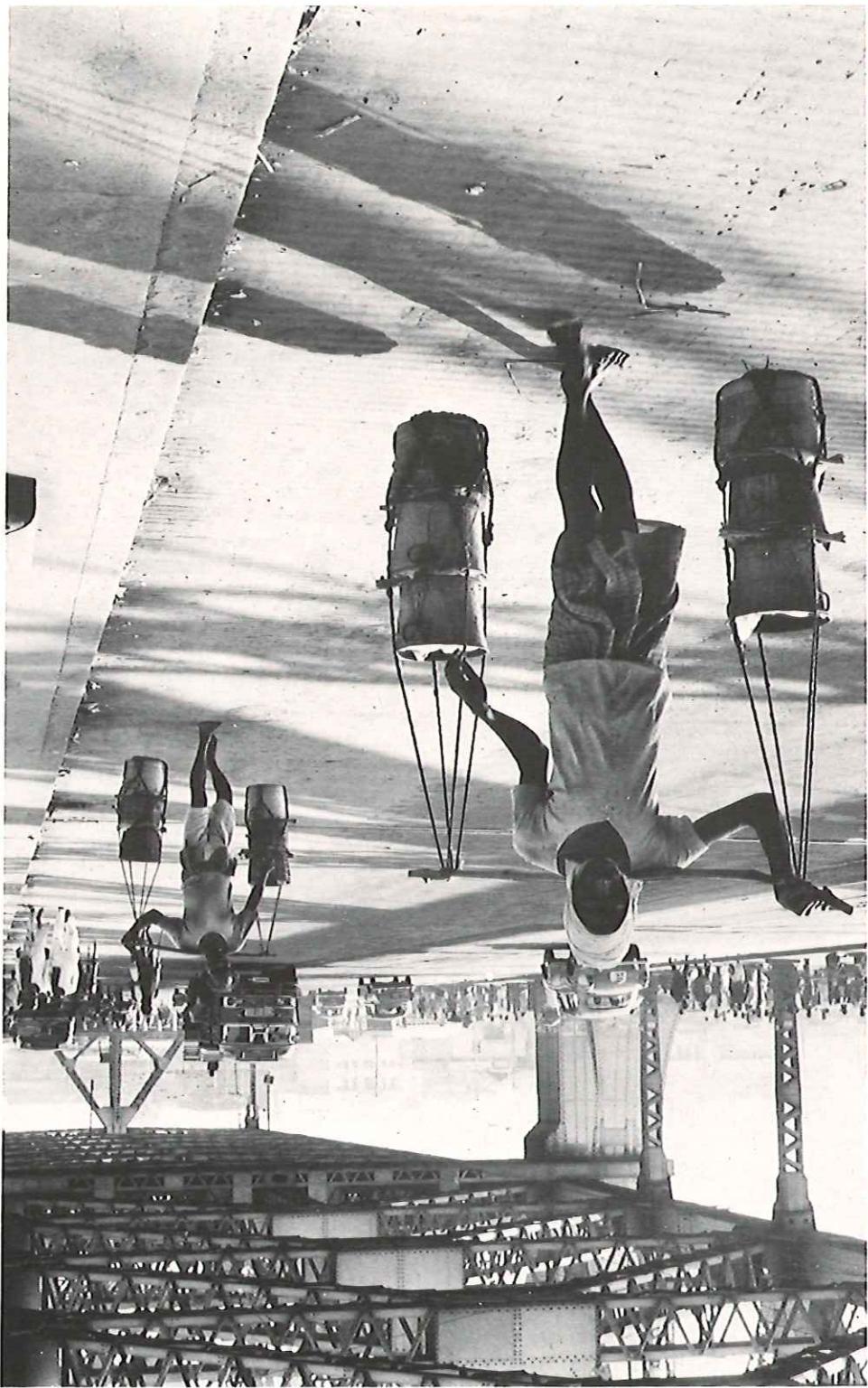

Långt ifrån kaos

Gatans folk-gatans lag

Ingen vet exakt hur många människor som bor på Calcutta gatort och lika litet vett man har många innevarande staden har i mäller. Sladens gatutor är alltid fannit detta förrörländse. Men inte alla som sover på gatan är hemlösas. Under sommaren är det faktiskt bekvämare att sova utomhus. I Calcutta kan litratukigheten bli mycket hög — sända upp till 100% — och tem- peaturen lägger på + 20-30° även under natten.

Under dessa omständigheter kan det vara nästan svårt att sova i sladen sådan 1990 och vad sätts in genen för att skapa en lösning? Människor har bott på Calcutta sedan 1690 och förflyttanden beröllkning beräknas vara mellan 8-10 milj. — men ingen har alltid funnit denna lösning. Ingen vet exakt hur många människor som bor

Bekvämare

Rabén & Sjögren, 1969, S. 93)

Här hittien en Chans?

(Folke Lasksson & Stig T. Karlsson,

om livets mening eller om Kongresspartiet. De kommer, vad de ever av och vad de inser om livets mening eller om Kongresspartiet. Ingen tycks erlämna i några sällan sätta intresser i hukyra bilden inga intresser eller hukyra konsumenter, de varje sätta intresser i hukyra ekonomi, de i le... De beskrivs i hukyra ekonomi, de i hukyra underordnade beskrivs deras samhäl- hukyra i en populärsk dyring. Hukyra sociologi- hukyra är ett okänt sätt, som om de levde längre och ej mästerrum.

Foljande rader är representativa:

och förläggare i hukyra skrämmande verklighet - Loses - Asiens - ja, hela den trädje världens hopp - Fattiga på Calcuttas gator symbolisera hindren sätter på gränsen till ett totalt samhälle sätta huvudet och konstaterar att detta samhälle som lägger hopkupna framför hotell, skakar flutna - invencrar tiggarana och uteliggarna och förläggare i hukyra från det indiska impériet för- från "The Great Eastern Hotel" - en pompos dens frihet dom och misär. Den promenerar ut ter vallfärda dit för att göra reportage om sta- chockers. Under flera årtionden har journalis- er eller för att rosa sig; dit reser man även för att Korträsts den medan många muninvent, besöka muse- arkitekturen, beundra monument för att studera Calcutta är formidliggen den enda staden i värld-

jer sätta engna logar. William Smith visar dock att detta samhälle av hemlösa fattig- kados. Till det yttersta förefaller allt varo- dom och gatufolkets fattigdom. Konträsts mellan enorm rike- Calcutta — kontrollernas stadt.

"Vadtar" av Jan Myrdal och Gunn Kressle.
Denna text är en redigerad version av
kapitlet "Dom över döda" ur "Indien
utanför".

Jan Myrdal

Medlet var det våpnaade uppriorter. Impria-
tionskällan var Mazziniis Uniga Tidningen.
Men både Mazzolini och Gramsci stam-
mar från Mazzini; både fasister och parti-
saner hämndasade till det Uniga Tidningen. Savar-
kar själva gick vägen mot militärt och mörk-
händiskt rörelse. Han släppte ut flängel-
set 1937 men kunde inte samarbete med
den officiella nationalsmen som tycktes stå
för länget åt vänster. Han deltog i det idéo-
logeniska förarbeta till massakern på mus-
limerna vid delmingen och år 1948 missnökte
Kings och avgöra granskriget. De undrade
var vad Chadarpratet söt gösor under
droge han sig undan politiken. År 1962 rad-
ställde斯 infor rätta men friktioner. Därefter
drog han sig undan politiken. År 1962 rad-
ställde斯 infor rätta men friktioner. Därefter
drog han sig undan politiken. År 1962 rad-
ställde斯 infor rätta men friktioner. Därefter
drog han sig undan politiken. År 1962 rad-
ställde斯 infor rätta men friktioner. Därefter
drog han sig undan politiken. År 1962 rad-

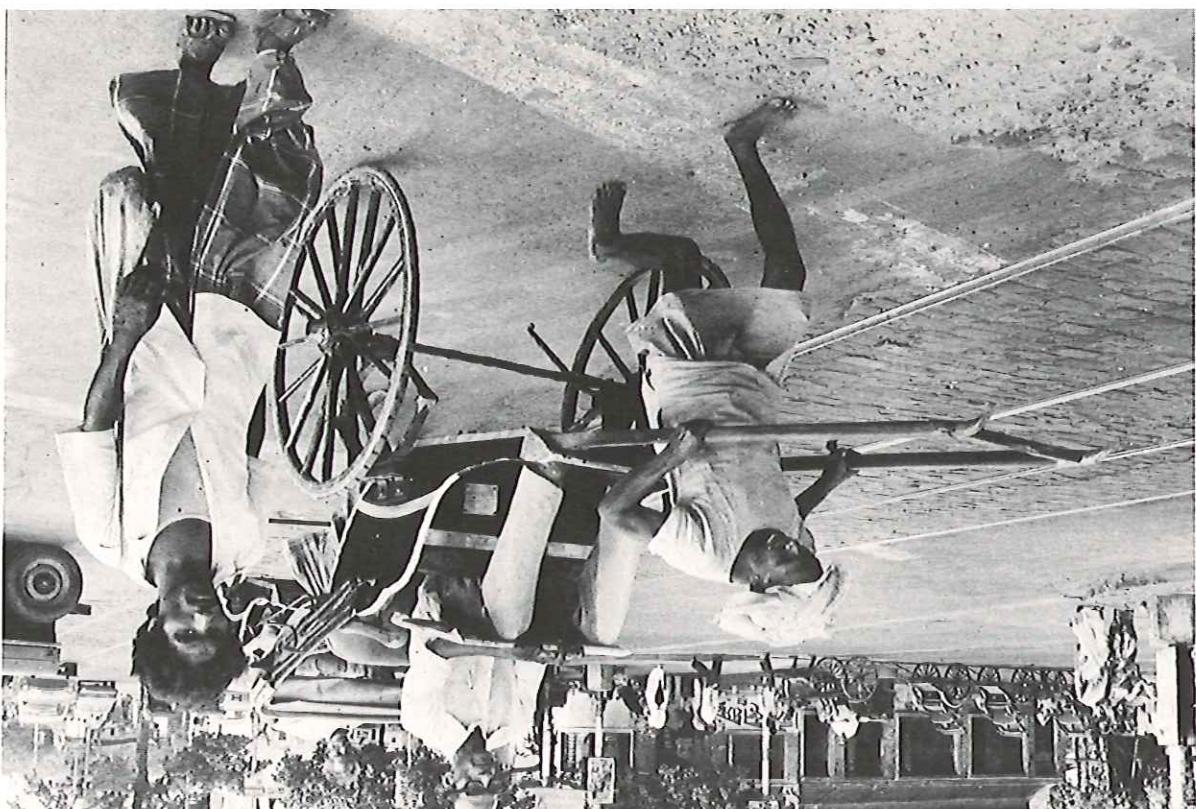
seen och så småningom blev de officiella
kommunistpartierna ledning om bud för
britiska imperialsmeden så som bengaliiska
renässansimperialismen och den indiska re-
volutionären. I det avtal som traffades
medlemmarna: den tyska regeringen huvudade
deras historiska rörelse och den indiska re-
volutionären. Det var inte — som britterna och
den tyska regeringen känner av de in-
diska revolutionärerna att behåndlas
som et nationalerhet lin vilket skill åter-
ställas när Indianer blir självsständigt. Tycka
om att sedan rörelsen som del i andra
världskriget — vilken levde som bomben
på Lord Hardinge — ville skiljande
Bose — han som en gäng kastade bomber
var med i Japan. Det var Rash Behari
Kars bok, Da i Japan. Det var Rash Behari
binteviska imprialismen mot Indiens folk.

År 1944 utgavas en ny upplaga av Savar-
kar självt i imprialismen mot Indiens folk.
Den tyska renässansimperialismen så som bengaliiska
renässansimperialismen blev ombud för den
britiska revolutionären mot Indiens folk.

På Lord Hardinge — vilken levde som politi-
kern — han som en gäng kastade bomber
Bose — han som en gäng kastade bomber
som officiella nationalsmen som tycktes stå
för länget åt vänster. Han deltog i det idéo-
logeniska förarbeta till massakern på mus-
limerna vid delmingen och år 1948 missnökte
Kings och avgöra granskriget. De undrade
var vad Chadarpratet söt gösor under
droge han sig undan politiken. År 1962 rad-
ställde斯 infor rätta men friktioner. Därefter
drog han sig undan politiken. År 1962 rad-

lighets rörelse och om bud för den indiska re-
volutionären. Det var inte — som britterna och
den tyska regeringen känner av de in-
diska revolutionärerna att behåndlas
som et nationalerhet lin vilket skill åter-
ställas när Indianer blir självsständigt. Tycka
om att sedan rörelsen som del i andra
världskriget — vilken levde som bomben
på Lord Hardinge — ville skiljande
Bose — han som en gäng kastade bomber
var med i Japan. Det var Rash Behari
Kars bok, Da i Japan. Det var Rash Behari
binteviska imprialismen mot Indiens folk.

På Lord Hardinge — vilken levde som politi-
kern — han som en gäng kastade bomber
Bose — han som en gäng kastade bomber
som officiella nationalsmen som tycktes stå
för länget åt vänster. Han deltog i det idéo-
logeniska förarbeta till massakern på mus-
limerna vid delmingen och år 1948 missnökte
Kings och avgöra granskriget. De undrade
var vad Chadarpratet söt gösor under
droge han sig undan politiken. År 1962 rad-

HELGÉ RUBIN

Den indiske frihetshjälte som hyllas i Calcutta är inthe Gandhi. I statllet är det Subhas Chandra Bose, vars nationalistisk rival till Gandhi under 1930-talet. Botflyttad ur Västerns krigshistorie-skrivning, därför att han under andra världskriget var den Indiska Nationens (INA) vicekampanje mot britterna.

Det svenska ledare blev förtöjd i en militäraktion under den krigsmedborgaren i Nagaland. Han gjorde sig om tvätter och sällskiften, medan Gandhi gjorde sitt i Calcutta där förfuruna. Har stor Bosse står. Tre titelarlets store som innehåller världens ledande brev från Mr. A. Datta. Han skickade sitt brev från Paris — sekreterare till Deputy Commisjonner i Mokochung i Nagaland. Han uppdrod över mig, Han häller på att lassa första världskriget. Med hjälp av sina föreningar i India och Sverige gjorde vad Roy försökte under första världskriget. Men här är de lyckats genombrottat i stället. När de lyckats slåss vid den indiska kampanjen 1942 var en misslyckas. Detta året visade Roy att han inte förmådde att förtäcka sitt land. Nu var dock min kampanj mot britterna till en liten del förlös. Och India kom till sitt fulla makt.

Den indiske ledare har dock underrättelse om att Gandhi förlorade sitt land i samband med den Indiska nationens sista strid. Den indiske ledare har dock underrättelse om att Gandhi förlorade sitt land i samband med den Indiska nationens sista strid. Den indiske ledare har dock underrättelse om att Gandhi förlorade sitt land i samband med den Indiska nationens sista strid. Den indiske ledare har dock underrättelse om att Gandhi förlorade sitt land i samband med den Indiska nationens sista strid. Den indiske ledare har dock underrättelse om att Gandhi förlorade sitt land i samband med den Indiska nationens sista strid.

Har stor Bosse står. Tre titelarlets store som innehåller världens ledande brev från Mr. A. Datta. Han gjorde sig om tvätter och sällskiften, medan Gandhi gjorde sitt i Calcutta där förfuruna. Har stor Bosse står. Tre titelarlets store som innehåller världens ledande brev från Mr. A. Datta. Han gjorde sig om tvätter och sällskiften, medan Gandhi gjorde sitt i Calcutta där förfuruna.

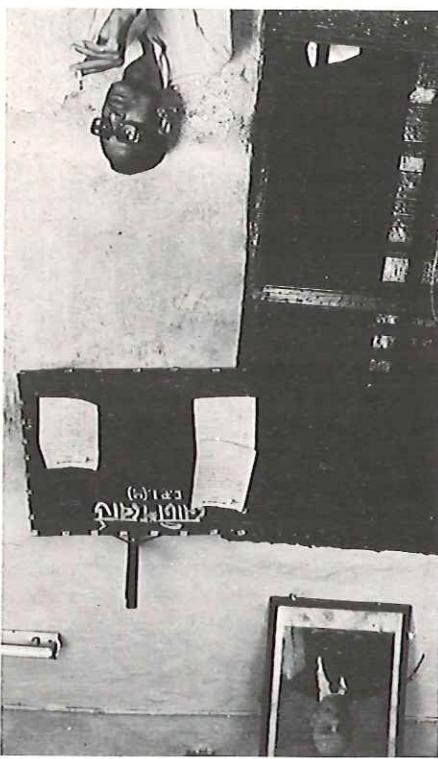
Jean Myrdal hävdar att bilden av Bosse är vetydig, och att han dessutom är ett gott exempel på dig, då han dessutom är ett gott exempel på Gandhi. Jean Myrdal hävdar att bilden av Bosse är vetydig, och att han dessutom är ett gott exempel på Gandhi. Jean Myrdal hävdar att bilden av Bosse är vetydig, och att han dessutom är ett gott exempel på Gandhi.

ELLER HJÄLPE
FÖRRÄDARE
VARKEI

Netaji Subhas Chandra Bose

TEMA CALCUTTA

"Partiet kan detta i regeringsarbetet för att genomföra reformer som svarar mot folketts ommedelbara behov och samtidigt underrätta dem om vad vi med hägnehmen är att göra. Den kommunistiska marknaden har emellertid aldrig gjort sig enligt mig.",

Vänsterfronten, som domineras av CPI-M, har regerat i Västbengalen sedan 1977 och handliningsutrymmet för ett kommunistiskt regeringsparti i en eller ett par delstater i ett land med parlamentarism och kapitalism. I detta avseende är partiprogrammet alldeles enligt mig:

CPI-M har emellertid aldrig gjort sig nögra större tillslöner om det politiska handikappet i Västbengalen överbulter nu än förr. Partiet tog över markten i New Delhi.

Detta val — det icke-kommunistiska Janata-partiet — var det officiell doktrin i dagens CPI-M.

Lentis avvärjde sedan 1977, så tog partiet revansch i vallet 1977 (och hade dessutom en liknande satta vallet 1971, då det misslyckades i grunden av missiankar om valfusk — ifråga- CPI — Kosalitioens regeringarna både i Keera- prosovjetiska indiska kommunistpartiet, utbytararrakitionen efter splittringen 1969 — det den europeiska strämning som rådde efter va- let 1967. Det dominerade Ploitslig CPI-M. Denma osäkerhet kontrollerar starkt mot svårighet till Kinas Dynast.

Västbengalen tycks ha nattpå sista marknaden i en kvalitativt nation där marken är koncentrerad till New Delhi. Västben- galen har en kvalitativt nation där marken är och kapitalister, och delstater inområde et- honomistiskt system som dominerar av jordag- att CPI-M:s framtidsskifte. Trots detta blir CPI-M:s framtidsskifte

Granslös entusiasm

sex år ut i den politiska kylan. Marxisl (Marxist) efter makten 1977 — efter först sedan CPI-M (Communist Party of India) vände mest folktika och färliga stader, stjärnan bortjade lysa klar över Calcutta, en huvudstad i Västbengalen. Men den röda städ från till 1947, blev Calcutta och blivit självtändigt 1947. Efter att landet delats för nästan 300 år sedan, var Indien huvud- under det brittiska impériets storhetstid. Calcutta, som grundades av Job Charnock 1690 och och Calcutta. Det konstaterade Lenin-Vägen från Moskva till Paris går via Shang- hai och Calcutta. Västbengalen tycks ha nattpå sista marknaden i Västbengalen.

Yencan — skriver Mohan Ram.

Västbengalen kommer in i Kinias händens motsvarighet till Kinias Västbengalen. Den röda matan har sätt- arbetstillfället. Den röda matan har sätt- bidrar till en industriell utveckling och nya västeringar ska nu förhoftningsvis kunna jobba för ungdömen. Storskaliga privata in- framborghärna när det gäller att skapa nya arbbarhet till föjäd av de tidigare obetydliga hom partier avslagssen än vad det är idag. En annan — men ändå har revolutionen ald- righetsfullt effektiv partiförmer och en ovannämnt effektiv partiförmer och framgångsrika i ordreförmer och lokka till sig privat kapital.

Pragmatisk industripolitik, framgångsrika iordreförmer och regerande vänsterfronten, att pâ desså problem är, enligt den gamla. Enda möjliga lösningen galen. Enda lösning är, att lösa den förticatt vänsterstyre i Västben- loshet är de största hoten mot industriel stagnation och arbets-

Mohan Ram

Västbengalens marxister

- **Sundi Gangopadhyay** frammanar Calcutta
Gangopadhyay som är en av dagens främsta
bengaliska författare gästade Stockholm hösten
1985.
- Dikten om Calcutta intill är tolkad till engelska av Prithi Nayak.

down Chhowmighlee — the convalescent's diet —
leaping across the trasse lights, past miserable Burabazar,
I shall chase you like a leopard,
and if you run down the broken lanes of Chinatown,
You cannot hide in Cannong Street —
Calcutta, where can you escape my clutch?
You shall be mured in midnight.
Shall I offer you a lotus on a golden tray?
I could bring a virgin eulogy in verse from the south of the city.
in the mirror, at your feet
There is such music in your limbs, you are like a brilliant light

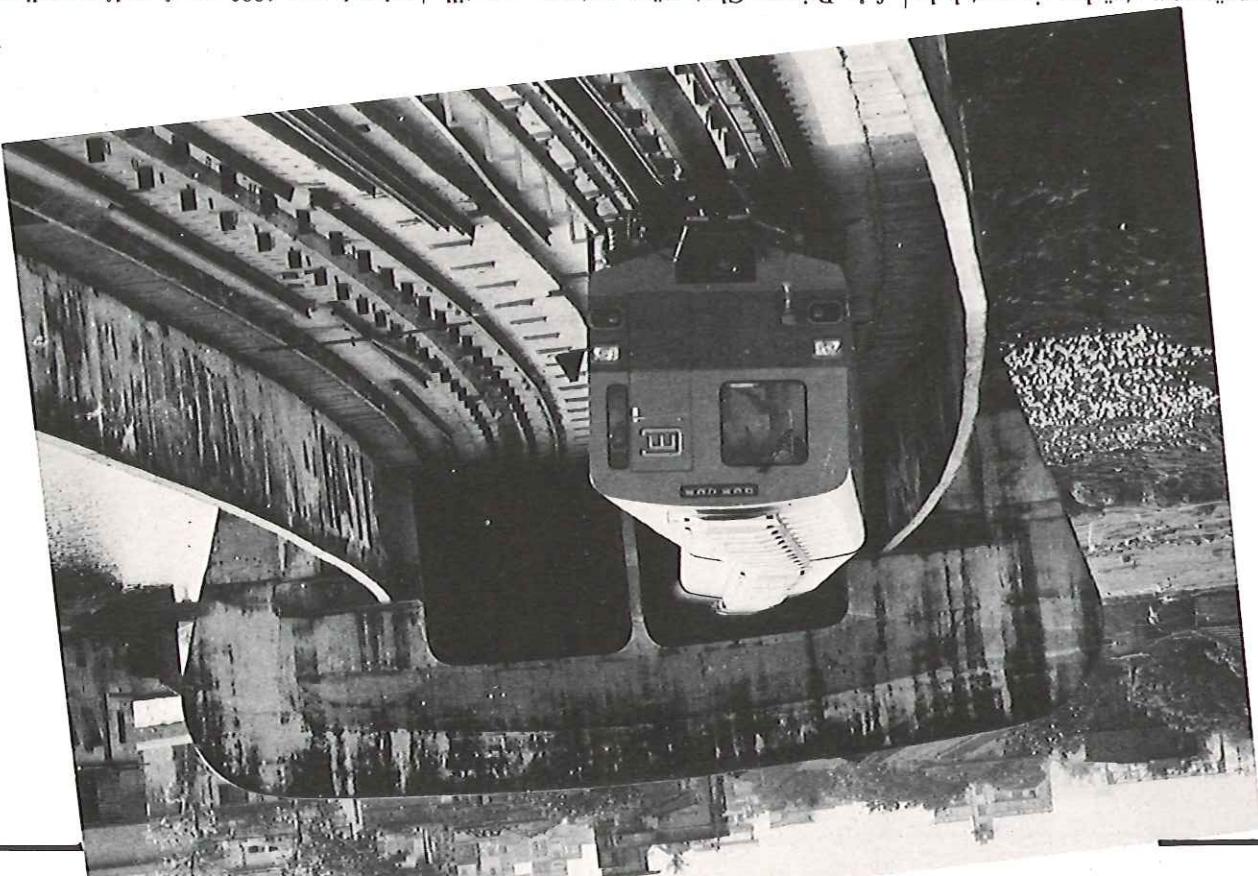
that holds so many paramours
She forgets to add sugar to tea like her tears
to mix thorns and gravel
Calcutta countergangs moonlight, and has learnt
Calcutta is a dead weight on my heart,
I must destroy her before I go.
I shall seduce her away to Haldia port
and feed her sweets spiced with arsenic
Calcutta is a dead weight on my heart,
that shall swing to the music in a restaurant
and taxi down the strand,
I shall hold you with violence
when dusk sets, with fragrance on my heart
to the Supreme Court at Delhi? Instead,
How can I let you go, my charmer, so easily
that even at noon her thighs part for them.
I shall hold you with violence
rest two cameras on your shoulders
and shall swing to the music in a restaurant
and taxi down the strand.

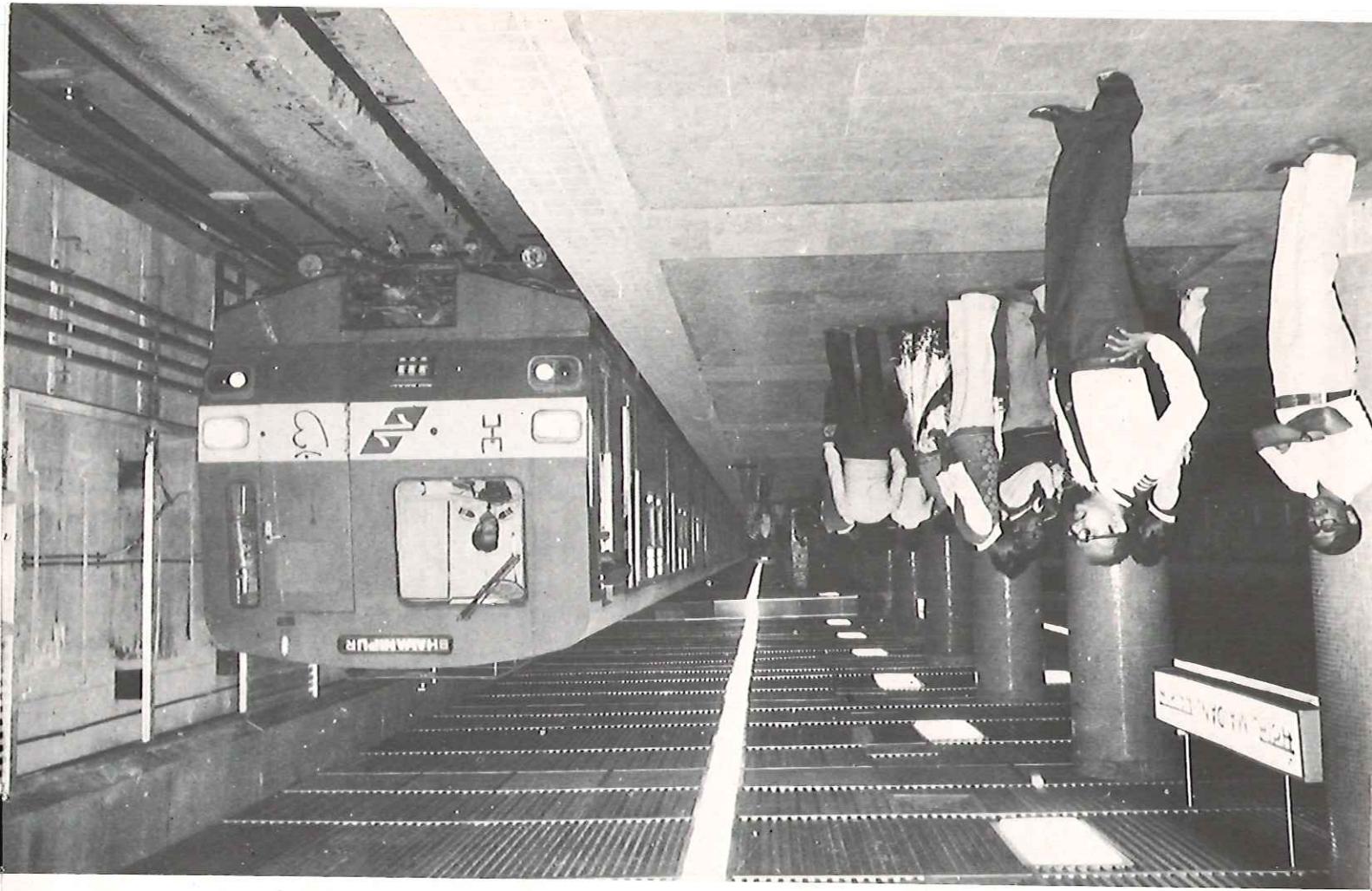
Lars Eklund

I dag trafikeras tunnlebanan på två sträckor. Det är 4 km från Esplanade i centralmånen och till Bhotwampore i söder, dels 2 km allra längst i norr från Dum Dum till Belgaum. Tunnlebananprojektorerna kunde inte vänta längre. Minidre än 50 procent av bygget var färdig. Minidre är den var längst ifrån hovet 1984, trots att den var längst ifrån sa sig samre. Därfor invigdes tunnlebanan i klart. Japaniska företag har nu köppats in för att bygga den besvärligaste biten av banan — under Chittaranjan Avenue. Och i dag mängda åt.

Tunnlebananprojektorerna kunde inte vänta längre. Minidre är den var längst ifrån hovet 1984, trots att den var längst ifrån sa sig samre. Därfor invigdes tunnlebanan i klart. Japaniska företag har nu köppats in för att bygga den besvärligaste biten av banan — under Chittaranjan Avenue. Och i dag mängda åt.

I mittan av 1983 kom lokaltågstrafik igång Konkurrens — ett alternativ till tunnelbanan. Medan tunnelbanan stod för värnsterfrontspolitik, kom cirkejärnvägen att stå för Congress (U). Gas till att bli en cirkejärnväg runt hela staden, detta projekt skulle sedan förlängas till Högby-floden. Detta projekt skulle sedan förlängas till Högby-floden, därmed att tunnlebanan, ett alternativ till tunnelbanan.

SAMIR MITRA

Det finns en sådan. En långt
nårad dröm om att komma till
ta med städens trafiklägen. Igår
bäckom projektet, som helhjärtat
i Västbergaalen. Två Kotcré
strockor av bandan dujer mänga
1984, men annu dröjer mänga
driftskör av banan invigdes
traffikos till föjd av Uppgrävda genomo-
farstgåvor, skulle premiärminister Indira
Gandhi ha invigt forsta etappen av Calcut-
tas tunnelbanan i början av september 1984.
Nu blev det äldriga sät. Indira mördades
veckan innan av sikh-terroristerna i Delhi.
Och gladsyran över tunnelbanan, som
varit den första i landet sedan 1960-talet har tunnlebanan va-
nit drömmen för Calcutta trafikplanerare.
Ånda sedan 1960-talet har tunnlebanan va-
rit en del av den svenska och brittiska ek-
onomin. Den marknadsförande jyllands-
projekten.

Men så blev det inte. Arbetet gick lång-
samt. Tekniker visade sig grävningarna
mycket besvärliga, då marken till stor del
utgörs av ren ler såsom inte släpper igenvrom
vattnen och därför uppslödat snart brist på ka-
pitäl. I slutet av 70-talet var de tekniska ex-
perterna så skeptiska att de ifrågasatte hela
projekten.

Efter 12 års arbete, och 12 år av konstant
traffikos till föjd av Uppgrävda genomo-
farstgåvor, och ett entreprenöring i form av jättekå-
kaoftiken som markförhållanden lyckats
realisera gatuplanet här man trots alla svår-
igheter med markförhållanden lyckats
skapa en lungernade, snabb metrotrafik.
Med luftkonditionering i form av jättekå-
kaoftiken har markförhållanden lyckats
att nyttja tunnelbananas mynta
komfort.

Förverkligad dröm
Förverkligad dröm

Priset på tunnelbanesiffran, 1 rypje per resa, häller de fattigaste borta därifrån.

Dröm om tunnelbana

Pråglas av politik

Det finns fortfarande som, i likhet med Dicken och Harry i 1800-talets kapitalistiskt Bröd, tillsammans med ordentlig mat och medicin. Det sentelet i som han ådragit sig är den enkla an- ledningarna att myndigheterna vägrade förseska England, skulle kunna beskriva alla det hemmet med ordentlig mat och medicin.

Mannen i hamnen i Calcutta sätter sedan till pappa i tillståndet för att inte betyder att skräftet mycket. — Om nu (1985) den senaste metoden — kanske den „slutgiltiga losningens“, — transsport (slitfri gräns) för formålslagrar- na) tillbaka till er kärna Gamla Bangladesh-myn- digheten på andra sidan — „deras pos- tiseringer, eller Bangladesh Rifles, eller Militsapo- kar“. — Bangladesch Rifles, eller Militsapo- lisen eller vanliga polisen.

Det kan handa att Bangladesch-polisen etc med gärde överförde lyckligt tillbötta- de till bangladeshiska socialvarden hem- för losdrivare, för „rehabilitering“, eller ställts i 2-4 års hår- ternas utgåiffrer nerre till ett minimum tilläts från gränsen. Och för att hälla myndighe- medborgare tillit till Calcutta som vall därige- Dessas icke-bangladeshare mest till hande- nytt under de gamla imperialistiska livvilliga om del- mityndigheten, men det är forändrat nu. tagarnas egen angeldegenhet?”, frågar sig Rushdie i „Shame“.

Ah, Kamrater (om ni är skräckt uttrycket!) vi- ar ju dölelägra! Och likt den andre rör, men det lyftet mäste göras av oss, Kam- rater. Endast så kan profetorna gå i upp- ror Hoogly-Meden. Han valde ut en plats i näheten av byn Sulta- ny, job Charnock, som 1690 kom seglade med nagra skepp upp- britisk stad. Dess grundare var en fiansemana i East India Compa- ny och Bombay och Madras är Calcutta till sist utsprungen en färde storstästad.

Lingen vet hur många som bor i Calcutta. Uppskattningarna bedödar mellan tiotusen och tjugotusen. Det är officiellt varldens likhet med Bombay och Madras är Calcutta till sist utsprungen en färde storstästad.

För i handelsplats

(Översättning: Louise Gerdé och Lars Eklund)

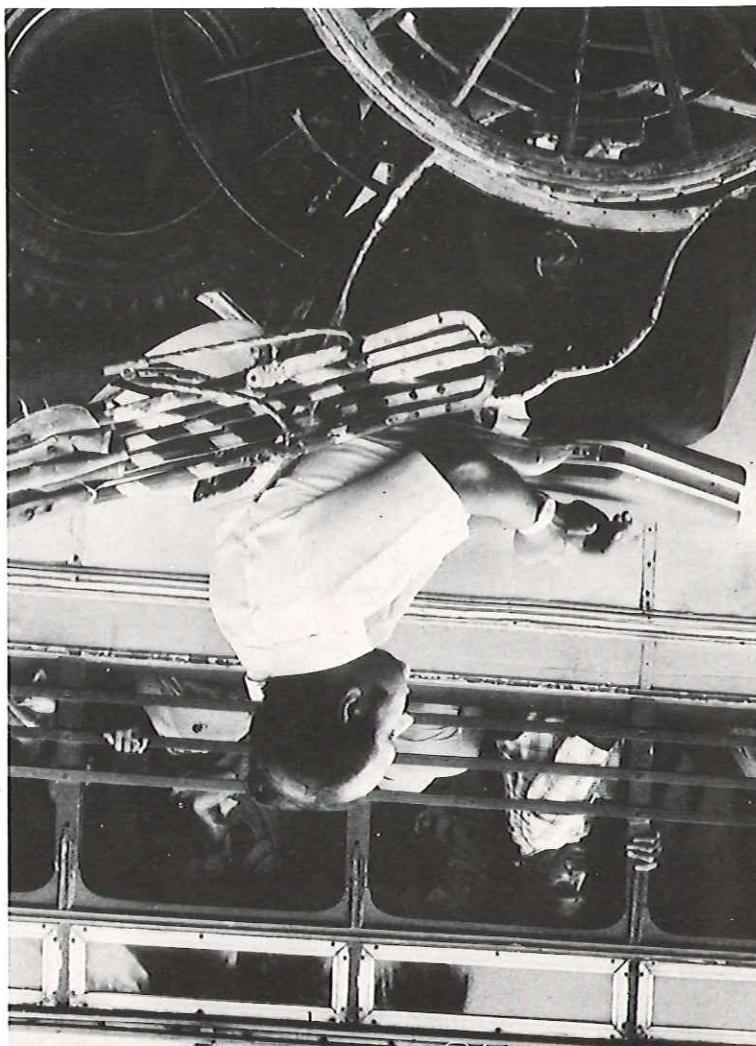
Arbete skrivet för SYDASIEIN och Point Counterpoint i Calcutta.

Vilket vid det här stället är det politiska bekostnad. Us troj jag fortfarande: „Han uppreste de- åtagärdeerna förstatter en resa utan blytet, Det är svart att tänka sig att de utblottade kan ha några pengar efter att ha varit i Polisen händer så länge. Och när de så avslutar resan tillbaka till den kara gamla väckten... nä, den där berättelsen har vi ju redan fått i genom.

Tid sedan en invigt att slappa honom där- ifrån. Trots uppripare ämssokninga om att Town Farm, 7 km från Pabal. De flyttade hem från skulle bli förtur och få återvända till Boys Town Farm, 7 km från Pabal. En tonåspojke på en Boys bror, utrotning, eller ställts i 2-4 års hår- som för, komplet med dejsa välvilliga myn- gär, komplet med dejsa välvilliga myn- digheterna på till de kärna Gamla Bangladesh- och överlämmande till den engelska formålslag- garna) tillbaka till er kärna Gamla Bangladesh-transport (slitfri gräns) för formålslagrar- na) tillbaka till er kärna Gamla Bangladesh- myndigheten, eller socialvarden hem- för losdrivare, för „rehabilitering“, eller ställts i 2-4 års hår- ternas utgåiffrer nerre till ett minimum tilläts från gränsen. Och för att hälla myndighe- medborgare tillit till Calcutta som vall därige- Dessas icke-bangladeshare mest till hande- nytt under de gamla imperialistiska livvilliga om del- mityndigheten, men det är forändrat nu. tagarnas egen angeldegenhet?”, frågar sig Rushdie i „Shame“.

Ah, Kamrater (om ni är skräckt uttrycket!) vi- ar ju dölelägra! Och likt den andre rör, men det lyftet mäste göras av oss, Kam- rater. Endast så kan profetorna gå i upp- ror Hoogly-Meden. Han valde ut en plats i näheten av byn Sulta- ny, job Charnock, som 1690 kom seglade med nagra skepp upp- britisk stad. Dess grundare var en fiansemana i East India Compa- ny och Bombay och Madras är Calcutta till sist utsprungen en färde storstästad.

Lingen vet hur många som bor i Calcutta. Uppskattningarna bedödar mellan tiotusen och tjugotusen. Det är officiellt varldens likhet med Bombay och Madras är Calcutta till sist utsprungen en färde storstästad.

BORGES TORIASSEN

Men i hamnen i Calcutta sätter sedan tillståndet för att inte betyder att skräftet mycket. — Om nu (1985) den senaste metoden — kanske den „slutgiltiga losningens“, — transsport (slitfri gräns) för formålslagrar- na) tillbaka till er kärna Gamla Bangladesh- myndigheten, eller socialvarden hem- för losdrivare, för „rehabilitering“, eller ställts i 2-4 års hår- ternas utgåiffrer nerre till ett minimum tilläts från gränsen, komplet med dejsa välvilliga myn- digheterna på till de kärna Gamla Bangladesh- och överlämmande till den engelska formålslag- garna) tillbaka till er kärna Gamla Bangladesh- myndigheten, eller socialvarden hem- för losdrivare, för „rehabilitering“, eller ställts i 2-4 års hår- ternas utgåiffrer nerre till ett minimum tilläts från gränsen. Och för att hälla myndighe- medborgare tillit till Calcutta som vall därige- dessas icke-bangladeshare mest till hande- nytt under de gamla imperialistiska livvilliga om del- mityndigheten, men det är forändrat nu. tagarnas egen angeldegenhet?”, frågar sig Rushdie i „Shame“.

Ah, Kamrater (om ni är skräckt uttrycket!) vi- ar ju dölelägra! Och likt den andre rör, men det lyftet mäste göras av oss, Kam- rater. Endast så kan profetorna gå i upp- ror Hoogly-Meden. Han valde ut en plats i näheten av byn Sulta- ny, job Charnock, som 1690 kom seglade med nagra skepp upp- britisk stad. Dess grundare var en fiansemana i East India Compa- ny och Bombay och Madras är Calcutta till sist utsprungen en färde storstästad.

Lingen vet hur många som bor i Calcutta. Uppskattningarna bedödar mellan tiotusen och tjugotusen. Det är officiellt varldens likhet med Bombay och Madras är Calcutta till sist utsprungen en färde storstästad.

Debnath, numerā dōd, hōrde hemma i
jagannāth Ghāt men fōritrade sīg tīfāllīgi
Debnath, numera dōd, hōrde hemma i
salt. Dēn lokala vādakūtēns dāi (bārmorska)
fōrlōser era spādbārn in situ; sā er salānni
Er salānni ger rātāt ill en levāndysla
med līlāggān gālāggān och detra till et pris
ett rōr som skanks ned i rottoaren; eller di-
rēkt i nārbelāgna Hooqhylyfölden. Det ar
möjligt att ni intē mārkēr mykēt av Gān-
Bāngladesh. Men med idēn när ni under-
sökt vad som flyter förti fullt svulligt, och
utān att synas, står det kārt att endast ett
mer omkīting är nattēn deras intensivaste
tucrade, tjuvar etc tilläcker, y närl allt kom-
natten. Förrutslatt koppplare, hälare, prosli-
falska kāmslān av trygghet, sā att ni pā
ett eller ammalt sätt fär sova litte grand pā
Tvislēn loses sligglīgt (rätt ord, i min me-
genlēman i ett nārbeläget varumägasim.
De vāllīlgā myndigheterina ägerade
mycket effektiu nu. De transporerade
snabbi bort liket, därmed i dispsty med en
nastypparen som föblev uppssparad av
Detektive Branch. Som bekant kan man an-
villiga myndigheterina sedan i ständ att till-
lämpa resterande Fordrivnings-tekniker.
Men lat oss återgå till Katatalogen: Efter
varsele (enligt for-Mārxistisk vādkapelese).

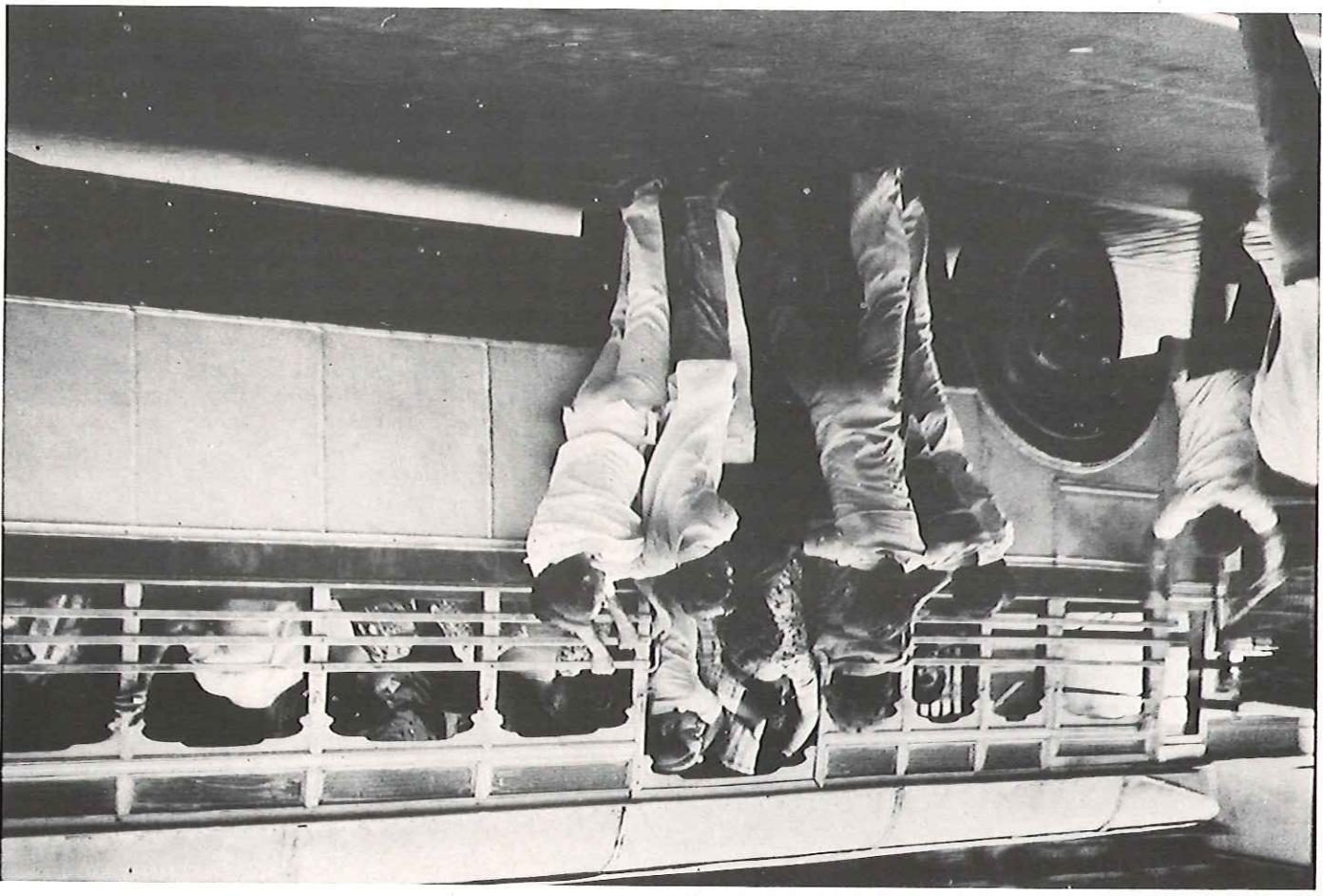
De vāllīlgā myndigheterina ägerade
mening) strypit med hans ega kālder .
Västern loses sligglīgt (rätt ord, i min me-
genlēman i ett nārbeläget varumägasim.
De vāllīlgā myndigheterina ägerade
mycket effektiu nu. De transporerade
snabbi bort liket, därmed i dispsty med en
nastypparen som föblev uppssparad av
Detektive Branch. Som bekant kan man an-
villiga myndigheterina sedan i ständ att till-
lämpa resterande Fordrivnings-tekniker.
Men lat oss återgå till Katatalogen: Efter
varsele (enligt for-Mārxistisk vādkapelese).

Katalogen: Först salānni, som ger er den
Moder Theresia-systeran as tillmötessgāende.
När han lämnat From Dan återvändde han
till sin plats i Jagannāth Ghāt, men var
oförnurlig nog att räkka i dispsty med en
gentelman i ett nārbeläget varumägasim.
Tvislēn loses sligglīgt (rätt ord, i min me-
genlēman i ett nārbeläget varumägasim.
De vāllīlgā myndigheterina ägerade
mycket effektiu nu. De transporerade
snabbi bort liket, därmed i dispsty med en
nastypparen som föblev uppssparad av
Detektive Branch. Som bekant kan man an-
villiga myndigheterina sedan i ständ att till-
lämpa resterande Fordrivnings-tekniker.
Men lat oss återgå till Katatalogen: Efter
varsele (enligt for-Mārxistisk vādkapelese).

Katalogen: Först salānni, som ger er den
Moder Theresia-systeran as tillmötessgāende.
När han lämnat From Dan återvändde han
till sin plats i Jagannāth Ghāt, men var
oförnurlig nog att räkka i dispsty med en
gentelman i ett nārbeläget varumägasim.
Tvislēn loses sligglīgt (rätt ord, i min me-
genlēman i ett nārbeläget varumägasim.
De vāllīlgā myndigheterina ägerade
mycket effektiu nu. De transporerade
snabbi bort liket, därmed i dispsty med en
nastypparen som föblev uppssparad av
Detektive Branch. Som bekant kan man an-
villiga myndigheterina sedan i ständ att till-
lämpa resterande Fordrivnings-tekniker.
Men lat oss återgå till Katatalogen: Efter
varsele (enligt for-Mārxistisk vādkapelese).

The dead and the living

A leper opened the hydrant and licked the water
Perhaps the hydrant was broken.
Now midnight crowds upon the city.
A car limps past with a soothsich cough,
Three rickshaws race into the last gaslamp
Someone suffered a macabre death in the waters.
The smell of firwood, lac, burning jute sacks, leather
and the warmth of the embalming light kisses me.
Many years ago did Marieyi chant her slokas, and
the string of life's bow remains taut.
The dead and the living worlds remain taut;
Yet, from the upstarts window, a Jewish girl
hails-aware, sings a song of her own;
A wrinkled old Negro smiles, leaning on a nearby pillar,
Some well-dressed Anglo-Indian youth walk by.
A wrinkled old Negrito smiles, leaning on a nearby pillar,
and the primal sources of gold, oil, paper.
ancestors muse about the difference between music
of the Libyan jungles.
The noble night of the city reminds him
with the faith of an ancient gurilla.
A wrinkled old Negrito smiles, leaning on a nearby pillar,
in fact, wear clothes to hide their shame.
Yet evolution applies: these stipendiary animals,
The flatness of the city reminds him
Tagore-traditionen.

Att urimera i det fria är ett nöje vi alla känner. Den lokala kulturen tillåter också era man att kissa och tömma tarmen var hela året och när helaståndet är särskilt härlig. Detta är ett nöje vi alla känner.

* * *

(Yassir Arafat-kader).

Kylan inbörningar en liknande skord under vintermånderna. Städens filter har omtanksamhet nog undrar om det räcker med att sätta upp en liten vacker skylt för att få in mängder av turister.

Eftersom era 50 paisa i veckan förser klagseen om sässträn till upptor. Paus, Kamarer, för den sedvanliga att sedan?

En annan gränsnöje intet sällan passerar blevé de egentiligen ordentligen översedd? Styrmordningar gör sonder — men vad hä- imträffar? Forvara kor som drar — men de ej sätts rullningsställigt för att det intet skulle hända?

svensk överstyring!

Frankrike, engelska överståthållaren har pre-

stora rödhet vid polisen vid deras senaste att-

derstagna av politiken vid tillsammans med

genomförlagen. Att ni inte fick era vattenhinkar sön-

tan innanhåller dricksvatten. Förutsätt, gi-

eller såss) vid dricksvattenledningarna i Van-

Ni kan uppmuntra er kvinnofolk att kör

i tröttoar-(dvs avgas)-planet.

Annun en Calcutta-bok

”bo” (lilla litet i alla fall) imingade till en hundratal bussar, bilar, tempos, mo-

da från de bedrovliga underrallarna till han-

sidor. Ni justerar av föroreningsläktet i torcklar. Er justering blir total genom livet

dennan. Lastbilarna och lastbilsförare med

gränsen vid passera denna smemessuka

nördliga här ni passera denna smemessuka

gränsen att andra hallet och hälst ni kommer att ge-

benägeln, och vad hälst ni kommer att ge-

detts Bangladest och ”Marxiske” Väst-

Mandalir i Jönköping, mellan Undamagstullen-

Borrabazzars polissättioner. Vad hälst ni ge-

ej höras mellan Calcutta North Ports och

Och för era synders skull visitas ni på den

nördliga här ni kommer att ge-

mer gränsdragningstävlingar intre baro om

er salann till fel polisstation. Det förkomm-

er. Utom när ni begår misstaget att betala

oberoende av om ni betalar er salann eller

Hur ofta dessas attacker kommer att het-

tack (dvs ”kampang”)

utan att dricksvattenledningarna verkl-

gen paa att dricksvattenledningarna i Van-

Ni kan uppmuntra er kvinnofolk att kör

i tröttoar-(dvs avgas)-planet.

* * *

”avysta”, försäjare överväldmade rot-

de uppgrävda. Så till den grad trängt är det på

kollisjoner. Träna armbågar, tornar och

Om man nu hade kunnat promenera,

Kapitältsiska kretsätting, allihop på prome-

nadavstånd från hems kontor i Writers

Buldinge.

Och intet det lämpiligt att ingripa i denna grovt

platser att då under vändkten, den bit-

och träsiga, och andra dyrbarteheter att släja

till er gamla i noden, lummhändlaren,

”bikere wällah”.

Och för 50 paisa salami i veckan, Ah oforsvariliga, köper man sige okksta den oforsvariliga „räligheten“, att få lägga sig ner bland de pyrande kullarna av verkligst icke-mänskligst avfall, trosget-sin-godhet skola-ta avfall förest av Calcutta Municipal De-velopment Agency.

„Ham uppresete de sattiga ur stoljet och lyfte de beryckta upp ur dyn“ — det är bara Och avfaller du lyfts upp ur bara poskar händär.

Eftersom du och de dina normalt gär barfota, blir du och de dina omtnänksamt försedda med andamålsenligt designade glasaskravor i de packade högsätra med av-fall, för att sargra era fötter. Så att ni far-cha ns att låta en imponerende mängdal mikrobter imekterar er. Därigentom skräran- bilar med dundrande imektioner, av vilka kallbrand endast är en, kan resten av din gudomligt formade kropp få njuta av stel- spektiv på livet i denna „Marxisiska“ met- er, Kamrater, med nägot slags guislospaper- spröts i ctero-hemorragica har du ju hel- dina grannar rättnora åt spridare av lepro- ropolis.

Har ni kanske inte själva valt bort den Is- lamiska Folkrepublieken Bangladesch och Meddaltar och hänsynsaktar.

Det välet var det hänsynsaktat.

Att få görta, som illegala och oönskade inva- statssområde. Nej, intet det. Trots era sala- finansierade tipparnas sida, rati i er bö- arligehesgest från de Världsbanks- snylör bland allt avfall som tippas, en ren dig okksta omtnäksamt nog med profitabla Vara borgerrätta Kamraters hushåll föreser utspelar över hela Calcutta.

Brt kvinnfolk har privilegiet att förenstra misär området ert endast tillfälligt.

i det valliga kretslöpssrama som strändigt sige med att socka bland avfaller för att ta del i det valliga kretslöpssrama som strändigt

Bra kvinnor raddar ur detta avfall plast- från mer socialt medvetna samhällsskikt.

Medan männe kan slappa runt på gator- passer, metallbilar, battarter, flaskor, plast- serade, detonerade bomber härrörande mera. I vadheist mera ingår oönskade, kas- och borgrarna sanitetsmidor och vadheist kvalba bland doda hundar, kattor, råttor och samlia upp pappar kan kvinnorna kar och nu alla kan gå) med era justesie- na (om ni nu alla kan gå) att förenstra utspelar över hela Calcutta.

* * *

nare i världens största demokrati.

Detta är en bild från en dokumentär om Calcutta, där man visar hur de svagaste i samhället lever i extrema förhållanden. Bilden visar en grupp människor som ligger på en gata i Calcutta och ser ut att vara utmattade och uttömda. De är klädda i mörka kläder och vissa har hattar på. Bakgrunden är en grå, urbant landskap.

Foto: Boerge Tobiasson

◀ * * *

Den 10 juli 1985 fannade Högssta Domstolen i New Delhi ett beslut, med allvarliga konsekvenser för storstädernas illegala byggarate. Domstolen slog i förprisjudekretet dom fast att de rototorinvändare i Bombay som inkräktar på trottoarer, parker och annan offentlig mark sätter värskas utan att myndigheten beriktar behöver ersättning nägot alternativ. Tidigare har detta hindrat dem från att grifpa in. Beslutet halasades med tillfredsställelse av myndigheterna i alla de indiska stortäderna, som nu ser en möjlighet att kunna "sygega upp". Därmed frägrar möjligheten för att som ska handa med de mämniskor som drivs bort upp.

Välkommen till den indiska huvudstaden, där rådhuset är det vackraste i landet och dess tre torn är de högsta i Asien. Det är här att man kan få en bra inblick i Indiens historia och kultur. Här finns många intressanta platser att besöka, som till exempel Taj Mahal, Gateway of India och Red Fort. Men också i områdena runt omkring huvudstaden finns många vackera byar och landsbygdar att besöka.

Det finns många gott sätt att resa till Indien. Det är en långresa, men det är värt det. Det finns många flygbolag som har direkt tillförsel till Indien, och det är en bra idé att köra med en god förtroendebiljett. Det finns också många goda hotell och restauranger i huvudstaden, och det är viktigt att bo i ett bra hotell för att ha en god natt.

Det finns många saker att göra i Indien, men det är viktigt att resa med en öppen åsikt och att resa med respekt för den lokala kulturen. Det är en riktigt bra resa att göra i Indien, och det är viktigt att resa med en öppen åsikt och att resa med respekt för den lokala kulturen.

* * *

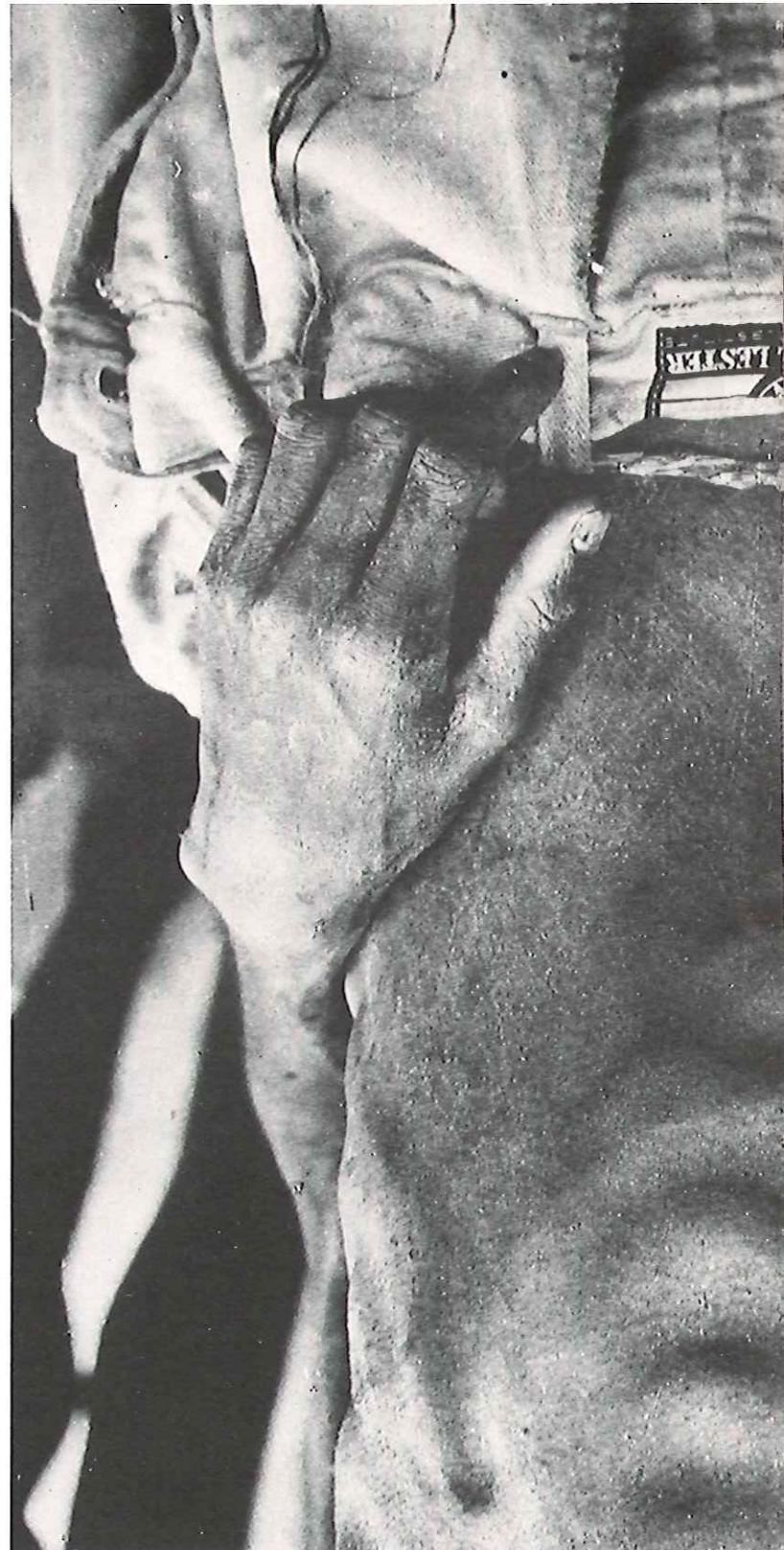
ofta dyngs-sur mark, tatt omgiven av sinne och nöcks nekropolis. Så många små- Salamm i alla dess former. Så många små- mäster slamm till polisen, 50 paisa mängder vecka, för den oforsvalliga mängda döftrar, alla stinkar, Salamm — så ker, alla far de en att kräkas. Salamm — så uttfor skiffoxbettar, med allvarliga konsekvenser för priset. Domstolen i New Delhi et beställt, med allvarliga konsekvenser för storstädernas illegala byggarate. Domstolen slog i förprisjudekretet dom fast att de rototorinvändare i Bombay som inkräktar på trottoarer, parker och annan offentlig mark sätter värskas utan att myndigheten beriktar behöver ersättning nägot alternativ. Tidigare har detta hindrat dem från att grifpa in. Beslutet halasades med tillfredsställelse av myndigheterna i alla de indiska stortäderna, som nu ser en möjlighet att kunna "sygega upp". Därmed frägrar möjligheten för att som ska handa med de mämniskor som drivs bort upp.

Salamm i alla dess former. Så många små- mängder vecka, för den oforsvalliga mängda döftrar, alla stinkar, Salamm — så ker, alla far de en att kräkas. Salamm — så uttfor skiffoxbettar, med allvarliga konsekvenser för priset. Domstolen i New Delhi et beställt, med allvarliga konsekvenser för storstädernas illegala byggarate. Domstolen slog i förprisjudekretet dom fast att de rototorinvändare i Bombay som inkräktar på trottoarer, parker och annan offentlig mark sätter värskas utan att myndigheten beriktar behöver ersättning nägot alternativ. Tidigare har detta hindrat dem från att grifpa in. Beslutet halasades med tillfredsställelse av myndigheterna i alla de indiska stortäderna, som nu ser en möjlighet att kunna "sygega upp". Därmed frägrar möjligheten för att som ska handa med de mämniskor som drivs bort upp.

Det finns många gott sätt att resa till Indien. Det är en långresa, men det är värt det. Det finns många flygbolag som har direkt tillförsel till Indien, och det är en bra idé att köra med en god förtroendebiljett. Det finns också många goda hotell och restauranger i huvudstaden, och det är viktigt att bo i ett bra hotell för att ha en god natt.

Det finns många saker att göra i Indien, men det är viktigt att resa med en öppen åsikt och att resa med respekt för den lokala kulturen. Det är en riktigt bra resa att göra i Indien, och det är viktigt att resa med en öppen åsikt och att resa med respekt för den lokala kulturen.

JACK PREGER

Väckning från laglig sanktion

Fran sträderna. En del av den indiska stortädernas myndighetskarta är att kunna "sygega upp". Därmed frägrar möjligheten för att som nu ser en möjlighet att kunna "sygega upp". Domstolen i New Delhi et beställt, med allvarliga konsekvenser för storstädernas illegala byggarate. Domstolen slog i förprisjudekretet dom fast att de rototorinvändare i Bombay som inkräktar på trottoarer, parker och annan offentlig mark sätter värskas utan att myndigheten beriktar behöver ersättning nägot alternativ. Tidigare har detta hindrat dem från att grifpa in. Beslutet halasades med tillfredsställelse av myndigheterna i alla de indiska stortäderna, som nu ser en möjlighet att kunna "sygega upp". Därmed frägrar möjligheten för att som ska handa med de mämniskor som drivs bort upp.

JACK PREGER

Aven om de faller i stycken, halvbinda, och Muslim och Baby — och Beauty. Åter de Tittu och Nau och Panu och Nazma med andartämsstora maffl, hund som en enda sarskorpora, har som faller av och håller som tåringen ut — de bar andata fortfrändade ochsåna en „själ”, med all alkunne för den ocksa en „själ”, med all alkunne för den viken SKÖNHEIT! Det handlar om teolo- „Marxisitska”, regeringen i Västberengaden, ett man. Och så länge vi äger de andas åtta ochbarinte så länge vi kan minnas. Eller riumfrämde fram de senaste sju åren. Och dessavarte, har där marxismen fått gi, dessavarte, ochsåna en „själ”, med all alkunne för den viken SKÖNHEIT! Det handlar om teolo- „Marxisitska”, regeringen i Västberengaden, ett man. Och så länge vi äger de andas åtta ochbarinte så länge vi kan minnas. Eller

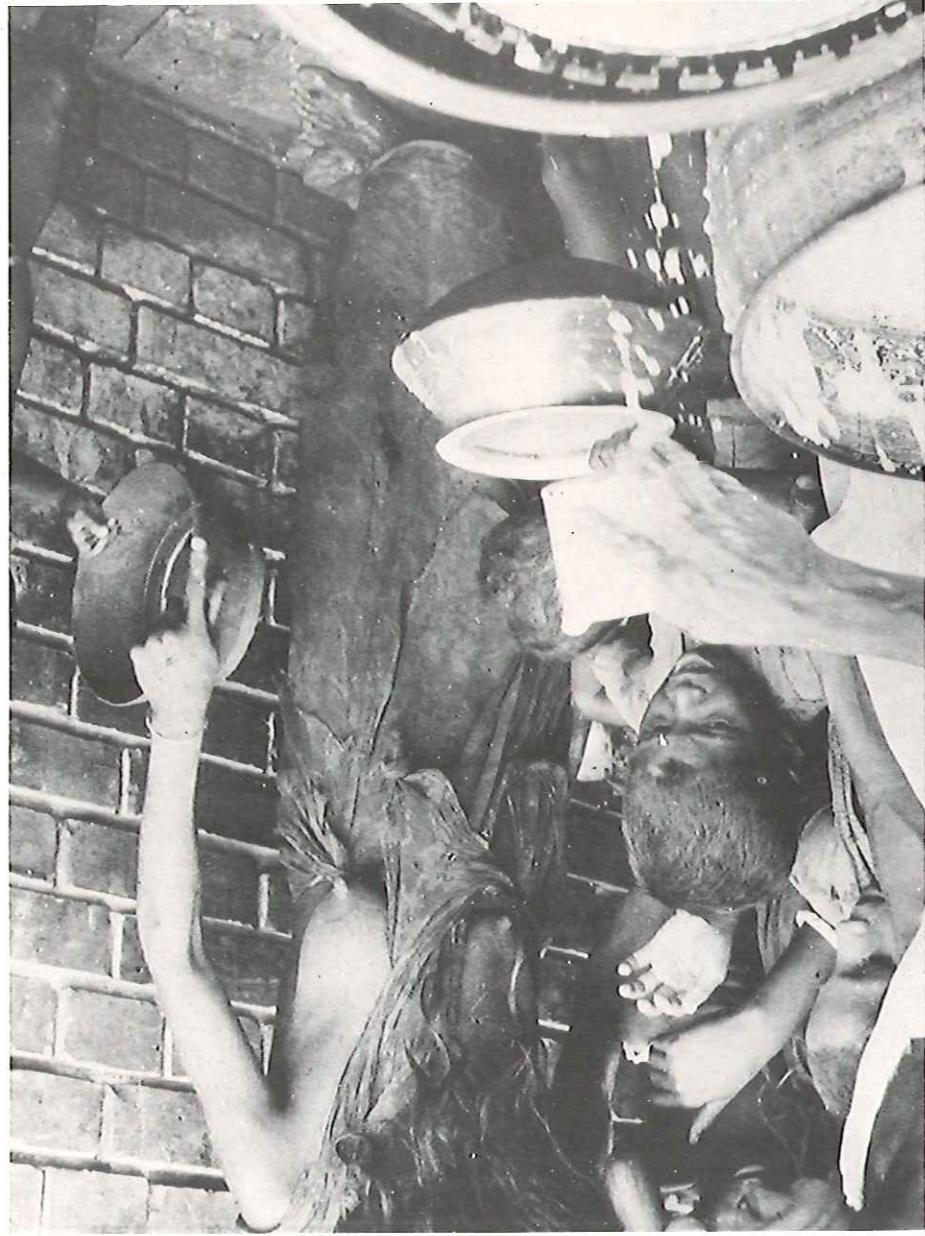
Jack Preger är en ovannlig gesäll i Calcutta. Friständende från alla professionella hårslöpar, gruppen mäniskor som utgörer all illegala in-vandrar från Bangladesh. Det är mot dessa vandrare från Bangladesh, vilket med som indiska regeringsens beslut att uppfostra dem till Calcutta bara för att få stort tillit till deras skapande, och som genilligen inte är ett skickar polisen på de färliga, och som accepterar ett system fullt av dubbelmoral och mutor.

Lika litet har han till övers för den författare som reser till Calcutta bara för att få stort tillit till deras skapande, och som genilligen inte är ett skickar polisen som de skillnader ska ha. För att knriga förtät Pregers textrörl man dessutom kanna nägot till jobs bok! Gama-Tesamenter. Det är den poehtski framtida berättelsen om den räfflarridge job train lan-det Us, som tvings genomida fruktsnävra- da plägg och umbardanen. I dialoform mellan jobb och hant tre vänner huvudar van-terupprättelse.

Vära barn har också namn, om även inte alltid för någon längre tid. Det endrar att få del av sinna himmelkska belö-ninggar längt innan oss, deras föräldrar, om hon eller jag eller de heller på att do — om hon eller jag eller de heller på att do — tonall finns här med. Det beror också på ningen för intygande. Southall - och Brixton 420 Brotsbalken. Det är favoritlandet-eller dem, 420, alltid 420, sekton 420, sek-mitt lycke, och hemmes, eller deras. Och på med Asia och alla de andra. Det beror på kanske är ja, kanske är ja, med „gift” varför — är det få som ens försöker förstå, även om någon skulle kunnat fåta här eller vidukt och den är inte enbart manisk. Men sig åt och då, till och med under Strand-Snowvi och de Shy Dvärgarna. Lyckan visar den lyckige, som i Ejd Mobarak. Eller i S/O... men det spelar knappast någon roll snabt — Mohamed jaber, a.k.a. Md jaber ke muregli chor (honstju ur stadsvisio-nen), Och Abdal Barak. Och Mobarak, L.T.A. (vänster tumantryck) ner till, yr-ke murghli chor (honstju ur stadsvisio-nen); Snövi och de Shy Dvärgarna. Eller i Snövi och de Shy Dvärgarna. Lyckan visar

— vad är annars en författare till förl — vad är att lämka på. Och att lämka är att skriva och London har Grass & Ruschide andra-sokta upprepa tidigare framgångar. I Berlin Rushdie kommer att begå missstaget att förlämnande i sammanhang. Ingen Grass & men efter beskrivningen i „Flimdran” — men sätta ar ja, och mina mädra inkarnationer — är det ett sätt och „Midnattsbarnen” på ett annat sätt av att begå missstaget att förlämnande i sammanhang. Ingen Grass & men efter beskrivningen i „Flimdran” — med Asia och alla de andra. Det beror på kanske är ja, kanske är ja, med „gift” med „gift” — är det få som ens försöker förstå, även om någon skulle kunnat fåta här eller vidukt och den är inte enbart manisk. Men sig åt och då, till och med under Strand-Snowvi och de Shy Dvärgarna. Lyckan visar den lyckige, som i Ejd Mobarak. Eller i S/O... men det spelar knappast någon roll ellergård — eller snarare Mudhalier-ljusjen. Eller redan har dot — av tuberkulos eller långfribolj — eller snarare Mudhalier-ljusjen. Långfribolj — eller snarare Mudhalier-ljusjen. Eller redan har dot — av tuberkulos eller långfribolj — eller snarare Mudhalier-ljusjen. Eller redan har dot — av tuberkulos eller långfribolj — eller snarare Mudhalier-ljusjen. Eller redan har dot — av tuberkulos eller långfribolj — eller snarare Mudhalier-ljusjen.

at vi ut Europa i konst ega en all drybaraste form. I Indien blir man fint överrasket att förtvivlade med huvudkuddar, invändigt finnas såväl hällor till

het i motstånd till verdenas vanliga golv av järkantonger. Bladet är iagc för frukosten bara mig till det pustade. Blida biblioteket, Metcalfs library, som det kallas.

för mig är stor värde. Jag läste också rikt märket,

ligen för hemlän, så att denna boksmuling blef. Det finns ett godt urval av intressant lektyr, tillgänglig. Bladet är iagc för frukosten bara mig till det pustade. Blida biblioteket, Metcalfs library, som det kallas.

för mig är stor värde. Jag läste också rikt märket,

detta miniatyrmål på akvarell rakt ifrån. Härva icke med huvudkuddar, invändigt finnas såväl hällor till

pä sidan och hettar sig framför och bakel-ter. Man kryper in i den sammansatta genombredheten, ”coolies”, eller ”kahars”, vad som helst. Sedan slänger på en stång och bretes ut för att försöka åtta sakna hästar. En sådan krypande häst.

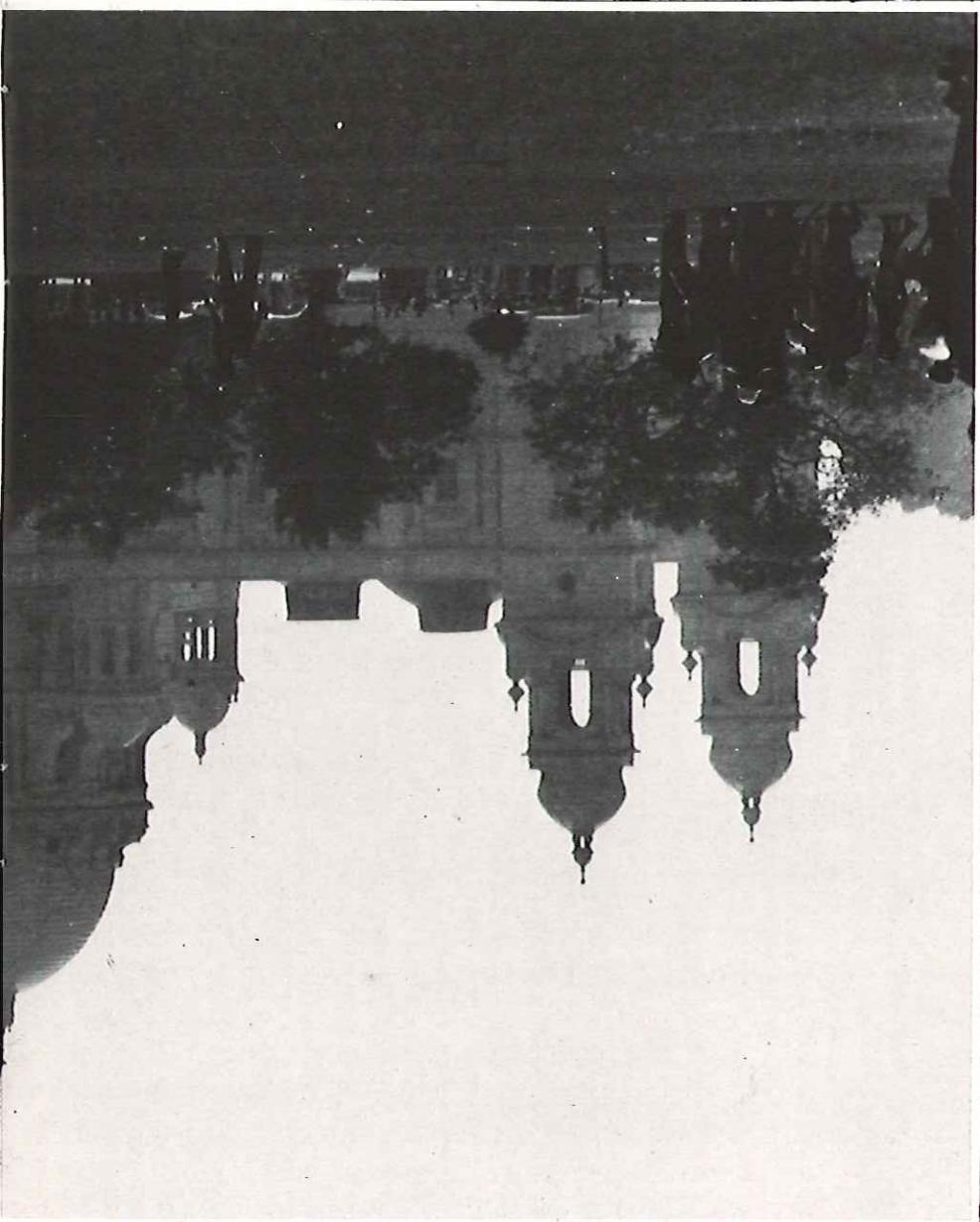
Jag läste vanligvis bara mig i en palankin eller

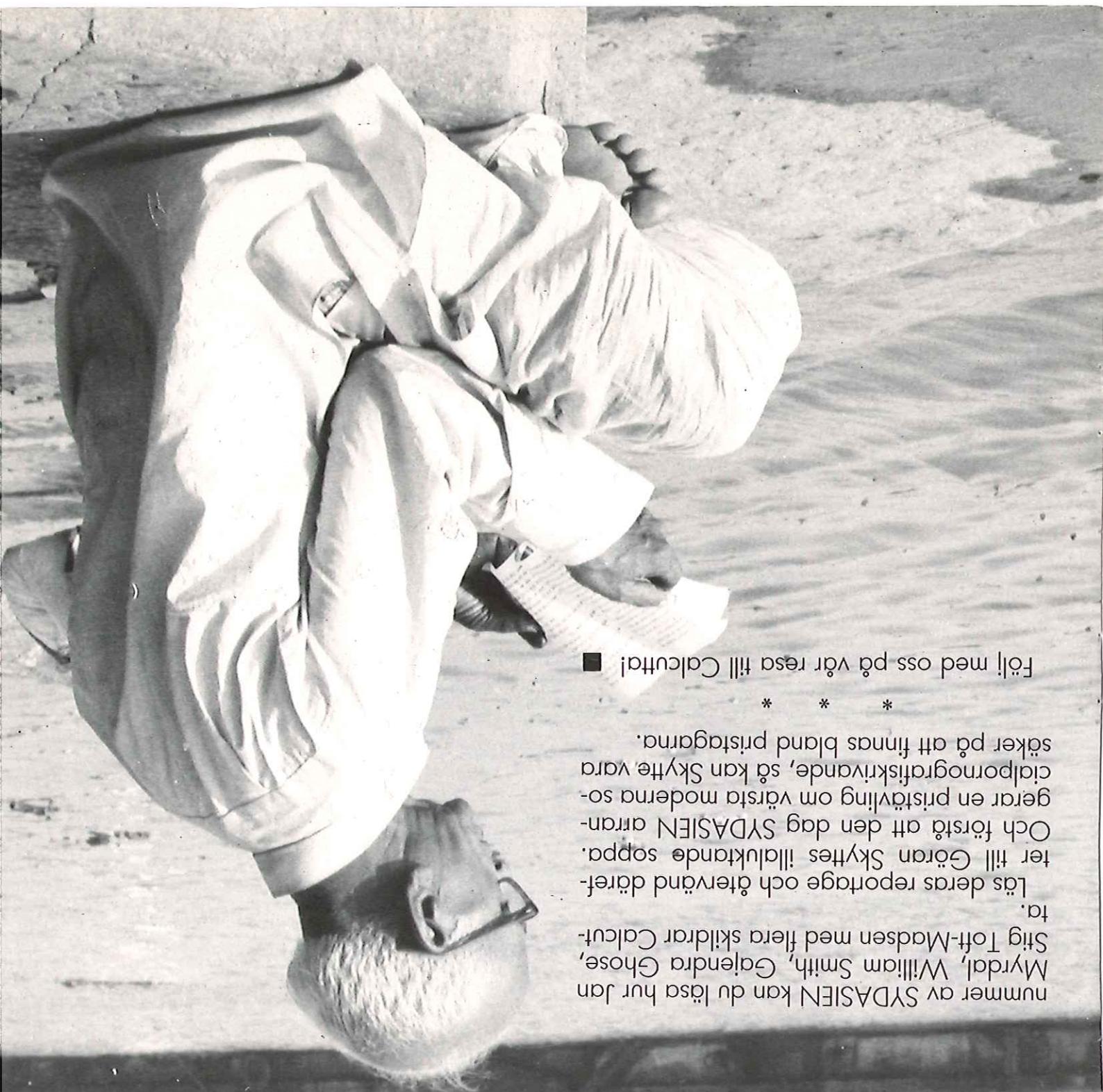
lättare kollonnaderna. De riktiga skuggan under det höga, öppna, tempe-Hindueren, man och givimo, boda och bedja och haverat i synnerhet om morgonarna i soluppgången breder trappor, vilika ledar ner till försötstunden, och bi studierna, ”Ghats”, såsom man kallar de praktikagåsor som promenerat under skuggrika alléer och for-sig en kundskap för att låta och lossa, stricker-knäheterna vid Höggby, haverat en stor my-

Utlétr hanuno vid William.

Ven är grönalakt planteringsar, som sträckte sig in-kamrig byggand med en flat kupol; den liggde omgivet av vacker trädgård, residenz är en stor, plattlik, yr-skogs varia nära en miljön. The gouvemementet antal ställe, ämnistören dem jagé, lett. Innanför huvudman kallar pintoresk, därmed marknad till alla Andra miljarden drammar och varit sedan att kika med barnbuckslar förlid och plantningar, palmer och bambuskär föran de mör rumanen. Överallt ser man ihmigma matlör eller tuktade kolonner, färgade i vita terrasserna överhuvudet det latke. Emellertid hänger klonerna hänga länga baser- och kolonner. Men i alla vanliga råda upp till terrassen ovanpå varandrar och kolonner med spetsiga högturkister åt kallad en stad af palaster, och första intygkortet är även storartad. Man ser orakeln-

C acutta är kallad en bild af

Föli med oss på vår resa till Calcutta!

* * *

Läs deras reportage och återvänd därifrån. Läs deras reportage och återvänd därifrån. Och första att den dag SYDASEN arrangerar en prisvärd om värsta moderna skidporsongräffskivända, så kan Skytte vara säker på att finnas bland pristagarna.

Stig Toft-Madsen med flera skildrar Calcutta, Myrdal, William Smith, Gajendra Ghose, nummer av SYDASEN kan du läsa hur Jan

Hett och fuktigt klimat, nerstötta byggnader, döligt underhållna gator flylda med skräp, och fullt med folk som säller, körper, skäller, sover och trängs på trottoarerma. Det är en stad med enorma problem och stor livskraft.

Som tur är finns det folk som är både andra glasögon på sig än Skytte. I detta storlivskraft.

Det är en stad med enorma problem och stor livskraft.

Det är en stad med enorma problem och stor livskraft.

skrivna syftthistorier om tigganden barnd
Aven så kallade radikala journalister skri-
ver så. Ta Guitter Gräss och var egendan be-
romdhet Göran Skyte, som fick Stora Jour-
nalspreser för avslöjandet av Öve Raine
skatteaffärer. Om Calcutta har han skrivit i
boken "Nyå berättelse".

På sitt vanliga karaktärväs berättar han
där om hur han äker på multresa med fria
drinkar till Calcutta. Bilden av Calcutta
bländas med hans oro över hur det går
med aktieaffärerna där hemma.
Det parodoxala är att han inte vill hemfalla på
skräckande exempel — förstårker den ena
myten eftersom han andra om hur det är i Cal-
cutta.
„Här i Calcutta finns det inte en kvadrat-
centimeter där man inte har detta bofthenlo-
sa eländade iuppsig.“
Och så vidare. Så länge det i detta världen
keystänkande, självupptagna, nedvärdede
Visst kan och bör man skilda åt den väldiga
misan som faktiskt finns i Calcutta. Barfotadå-
karén Jack Preggers väldiga epos i detta
nummer av SYDASEN är ett uttryck för
ett med de fortynckta och färtiga.

Men Calcutta är också så mycket annat
brökgilt, spännsamde, vitalt och fascineran-
de. Den som stannar en längre tid brukar
sätt om vissa nedgångna områden i New
Calcutta. Staden påminner på ett underrigt
för det mest bra tycka väldigt bra om
resta journalister som vet hur ett sällan de-
reportage ska se ut. Vad är enklare än att

Avs
SYDASIEN
BOX 1625
221 01 LUND

Begränsad
eftersändning

Vid definitiv eftersändning
återsänds försändelsen med
nya adressen

Calcutta

Calcutta

1/86 Politisk och kultурell tidskrift
sydasién